

2022-5

6. december 2022

All. nr./notatnr.:
2022-324-0001-28
Sull./sagsbeh.: MS/jh

Kommunip sulianik suliarinnittumik peersitsinerani suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq amigaatilik amigartumillu tunngavilersuineq

Meeqqanik Ilaqutariinnillu ingerlatsivimmi sulianik suliarinnittup e-mailikkut allakkanik kinguaassiuutinut tunngasunik imalinnik inuusuttumut angerlarsimaffiup avataanut inissiinerup kingornatigut malitseqartitsivimmi najugaqartumut nassiussisarsimanera Kommuneqarfik Sermersuup (matuma kingornatigut kommunimik taaneqartartussap) 30. august 2021-mi paasivaa.

Kommunip suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkat sulianik suliarinnittumut 31. august 2021-mi nassiuppai, oqaatigalugulu kommunip pineqartoq kommunimi atorfianit peersissamaaraa.

Kommunip sulianik suliarinnittooq 9. september 2021-mi peersippaa.

Kommunip peersitsisoqarnissaanik aalajangiinera sulianik suliarinnittup Ombudsmundimut 12. januar 2022-mi naammagittaalliuutigaa.

Ombudsmandip suliamik misissuineq tamanna tunngavigalugu aallartippaa.

Ombudsmandi isumaqarpoq kommunip suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allagai 31. august 2021-meersut suliassat suliarineqartarnerat pililugu inatsimmi § 19-imi aamma annertusisamik tusarniaasussaatitaanermi inatsisikkut aalajangersagaannngitsumi suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut piumasqaatinik eqqortitsisuunngitsut, pisummi peersitsissamaar-

nermut aalajangiisuusut kommunip naammattumik erseqqissarsimannngimma-git. Ombudsmandip tamanna tunngavigalugu naliliinera unaavoq suliami illua'-tungiusup isumaanik tusarniaaneq amigaateqartoq. Ombudsmandi isumaqarpoq kommunip suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanera ajuusaarnartuusoq.

Ombudsmandi aammattaaq isumaqarpoq kommunip peersitsisoqarnissaanik aalajangiinera 9. september 2021-meersoq amigartumik tunngavilersugaasoq, aalajangiinermi suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasussaatitaanermi annertusisami piumasaqaataasunik eqqortitsisuunngimmat. Ombudsmandi tamanna tunngavigalugu isumaqarpoq kommunip aalajangiinermut tunngavilersuutaa ajuusaarnarluiinnartuusoq.

Ombudsmandili naliliivoq suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanerup amigaateqarnera atuuussinnaassuseqannginnermik nassataqanngitsoq, suliamimi illua'tungiusup isumaanik tusarniaanerup amigaateqarnera sulianik suliarinnittup pisunik paasisaqarsinnaaneranut aalajangiinermilu tunngavigineqartumut sunniuteqarsinnaaneranut aalajangiisuusumik pingaaruteqanngimmat.

Ombudsmandip suliaq tamanna tunngavialugu naammassillugu suliaraa, suliamilu annertunerusumik iliuuseqaqqinnani.

(Oqaaseqaat 6. december 2022-meersoq, j.nr. 2022-324-0001)

Tamatuma kingornatigut imattut oqaaseqaateqarpunga:

1. Suut misissorpakka?

1.1. Kommunip suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi malittarisassat suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamut annertusisamik pisussaaffik inatsisikkut aalajangersagaanngitsoq suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut tamatumalu kingornatigut suliamik suliarinnittup (matuma kingornatigut A-mik taaneqartartussap) peersinneqarnissaanik aalajangiinermut atatillugu eqqortissimanerai suliamik suliarinninninni isummerfiginiarlugu aalajangerpunga.

A-p Meeqjanik Inuuusuttunillu Ingerlatsivimmi sulianik suliarinnittutut atorfimmnit peersinneqarnera ingerlatsinermik inatsiseqartitsinermi pisunut naapertutumik iliuuseqartussaanermik tunngavimmik unioqqutitsinerunersoq isummerfigiarnagu aalajangerpunga. Taamaalillunga manna isummerfiginngilara, tassalu A-p pissusilersornera atorfeqartitaanermut tunngasunik unioqqutitsinertut ima annertutiginersoq/kusanaatsiginersoq tamanna peersitsinermut tunngavilersuutaasinnaalluni.

A kommunimi sulianik suliarinnittutut atorfeqartitaanerminut ilagitillugu meeqjanik inuuusuttunillu illersuisussatut atorfinitsinneqarsimaneranik apeqqut aammat-taaq isummerfiginngilara.

Tamatumani Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 7-imi, 1. juni 2017-imeersumi § 14, imm. 1 innersuussutigaara, tassuunalu aalajangersarneqarpoq naammagittaalliuut misissuinertertut pissutigis-sallugu naammannersoq Ombudsmandip aalajangissagaa.

1.2. Ajornartorsutinik taamaattunik siusinnerusukkut nammineq suliarinnissi-manngikkaangama Danmarkimi atuakkiaasimasut aamma Folketingip Ombudsmandiata periaasia oqaaseqaatinni arlalitsigut aallaavigisarpakka. Kalaallit Nunaanni inatsiseqartitsinikkut tunngaviup Danmarkimilu inatsiseqartitsinikkut tunngaviup pingarnerusutigut assigiinnerat tamatumunnga pissutaavoq. Kalaallit Nunaanni inatsiseqartitsinikkut tunngavik Danmarkimi inatsiseqartitsinikkut tunngavimmit allaasoq isumaqaraangama tamanna oqaatigisarpara.

Oqaaseqaatiga imatut tulleriinnilerneqarpoq:

- Immikkoortoq 2: Suliaq pillugu naatsumik oqaatigisassat
- Immikkoortoq 3: Inatsiseqartitsinikkut tunngavigisaq
- Immikkoortoq 4: Kommunip isumaa
- Immikkoortoq 5: Uanga naliliinera
- Immikkoortoq 6: Eqikkaalluni inerniliineq

Oqaatigaara suliap ingerlasimanerata allaaserineqarnera oqaaseqaammut tuliummat.

2. Suliaq pillugu naatsumik oqaatigisassat

A mailikkut allakkanik kinguaassiuutinut tunngasunik imalinnik inummut atiatigut taaneqanngitsumut Kommuneqarfik Sermersuumi Meeqjanik Ilaqutariinnillu Ingerlatsivimmit angerlarsimaffiup avataanut inissiinerup kingornatigut malitseqartitsivimmi inissinneqarsimasumut 19. maj 2021-mi, 4. juni 2021-mi, 6. juni 2021-mi aamma 26. juni 2021-mi nassiussisarsimavoq.

A Kommuneqarfik Sermersup Meeqjanik Ilaqutariinnillu Ingerlatsiviani sulianik suliarinnittutut 1. juli 2021-mi atorfinitssinneqarpoq.

A e-mailikkut allakkanik kinguaassiuutinut tunngasunik atisaqaranilu assiminik imalinnik inummut atiatigut taaneqanngitsumut tassunga 17. august 2021-mi nassiussisimavod.

A-p e-mailikkut allakkanik kinguassiuutinut tunngasunik imalinnik angerlarsimaffiup avataanut inissiinerup kingornatigut malitseqartitsivimmi najugaqartumut ataatsimut arlalinnulluunniit nassiussisimanera kommunip 30. august 2021-mi paasisimavaa.

Kommunip peersitsissamaarneq pillugu suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanera A-p 31. august 2021-mi tiguaa. Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkat tiguneqarnerat uppernarsarlugu A-p ulloq taanna atsorsi-mavaa, suliamili illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissuteqarnissam-nut periarfissani atorsimanagu. Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaner-mut akissuteqarnissamut 6. september 2021 kingullertut piffissaliunneqarsimavoq.

Kommuni peersitsisoqarnissaanik 9. september 2021-mi aalajangiivoq.

A-p allagaatit arlallit uannut 12. januar 2022-mi nassiuppai.

A-p oqarasuaatikkut 18. januar 2022-mi oqaloqtigineqarnermini sulisuma ilaannut oqaatigaa kommunimi Meeqjanik Ilaqutariinnillu Ingerlatsivimmi atorfimmnit peersinneqarnissaminik kommunip aalajangiinera 9. september 2021-meer-

soq naammagittaalliuutiginiarini. A-p oqarasuaatikkut oqaloqatigiinnermi tassani aamma oqaatigaa sulisut peqatigiiffiannut ilaasortaanani.

3. Inatsiseqartitsinikkut tunngavigisaq

3.1. Peersitsinermi suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasарneq

Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 13. juni 1994-imeersumi kingusinnerusukkut allangnuuteqartinneqarsimasumi (matuma kingornatigut suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmik taaneqartartussami) § 19-ikkut aalajangersarneqarpoq oqartussaasoq, suliami aalajangiinnginnermini, suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamut nalinginnaasumik pisussaaffeqartoq. Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasussaatitaaneq inatsisikkut aalajangersagaasoq oqartussaasup nammineq sulisui eqqarsaatigalugit atorfinitssisarneq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu iliuutsinut aalajangersimasunut aamma atuuppoq. Peersitsineq suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi aalajangiinermik oqartarnertut aalajangiineruvoq, taamaattumillu suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasарneq pillugu malittarisassat sulianut peersitsinernut tunngasunut aamma atuupput.

Suliami illua'tungiusup aalajangiissamaarnermut pissusiviusutigut tunngaviusunik ilisimasaqalernissaminut taakkulu pillugit oqaaseqaateqarnissaminut oqartussaasup aalajangiinnginnerani perarfissinneqarnissaata qulakkeerneqarnissaa suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanerup siunertaraa. Taamaalilluni peersitsissamaarneq pillugu suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanerup suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaavagineqartup iliuuserisimasami peersitsisoqarnissaanillu aalajangiissamaarnerup imminut qanoq ataqtigiiyneqarnerannik paasisaqarnissaminut perarfissinneqarnissa siunertaraa. Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaavagineqartoq paatsuuisoqarsimappat paatsuuinernik, eqqoqqissaanngitsunik amigaatilinnillu naqqiissuteqarnissaminut taamaalilluni perarfissaqalersarpoq.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaavagineqartoq oqartussaasup suliamik paasinninera pillugu tamakkiisumik aammattaaq paasisaqartarpoq sulisitsisumullu imminut illersornissaminut perarfissaqalersarluni. Oqartussaasup suliamik

paasissutissartalersuinera suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanerup ta-pertalertarpaa, oqartussaasullu eqqortumik paasissutissartalsugaasumillu tun-ngaveqarluni aalajangiinissaq qulakkeertarlugu. Taamaalillutik suliami illua'tu-ngeqarnerata annertusarneqarneranik qulakkeereqataapput.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasussaatitaaneq suliassat suliarineqar-tarnerat pillugu inatsimmi § 19, imm. 1 tunngavigalugu atuuttarpoq oqartus-saasoq suliami pissusiviusut pillugit paasissutissanik aalajangersimasunik pigisa-qarpat, paasissutissat taakku suliami illua'tungiusumut akornusiisuppata – o-qartussaasullu paasissutissanik pineqartunik pigisaqarnera suliami illua'tungi-sup ilisimassagaa ilimagineqarsinnaanngippat.

Atorfinitssisarneq pillugu inatsiseqartitsinermi iliuutsinut aalajangersimasunut, matumanirpeersitsisoqarnissaanik aalajangiineq ilanngullugu eqqarsaatigalugu, atatillugu suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19-imisuliami il-lua'tungiusup isumaanik tusarniaasarneq pillugu malittarisassaq nalinginnaasoq suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamut annertusisamik pisussaaffik pillugu malittarisassamik inatsisikkut aalajangersagaanngitsumik tapertalerne-qartarpoq.

Tamatuma nassataraa suliami illua'tungiusup suliami pissusiviusut pillugit tusarniaavagineqarnermi saniatigut suliap inatsiseqartitsinikkut uppernarsaasersuinik-kullu tunngavia pillugu aamma tusarniaavagineqartussaanera. Taamaalilluni suliami illua'tungiusoq aalajangiinermut tunngaviusut tamarmiusut pillugit isumma-minik tusarniaavagineqassaaq, aamma paasissutissat pineqartut oqartussaasup pigigai paasissutissallu pineqartut oqartussaasup aalajangiinissaanut tunngaviu-sunut ilaasut suliami illua'tungiusup nalunngereeraluarpaguluunniit.

Taamaattumik oqartussaasup atorfeqartitsineq pillugu inatsiseqartitsineq tun-ngavigalugu pineqaatissiissutiginiaakkut eqqarsaatigineqartumut tunngaviusoq pillugu suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni atorfeqartitaasumut allak-kat makkuninnga imaqtut suliarissavai:

- Pissutsit oqartussaasup pingaartillugit isigniagai,
- oqartussaasup suliamik paasinninnerigallagaa,
- upernarsaatit pillugit naliliisoqarsimappat naliliinerit taakku,
- oqartussaasup suliami inatsiseqartitsinikkut apeqqutit pillugit isumaa, matumani inatsisini malittarisassat suut atussamaarneqarnerat taakkualu sulihamut pineqartumut qanoq attuumassuteqarneri ilanngullugit eqqarsaati-galugit.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut tunngaviup eqqortuunera su-kumiisuuneralu oqartussaasup qulakkiissallugu pisussaaffigaa. Tamatuma manna nassataraa, tassalu pissutsit soraarsitsinermut tunngavilersuutaasut erseqqissar-neqarsimallutillu ilimanaateqartunngortinneqarsimanissaat oqartussaasup suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanikkut qulakkeersimassagaa. Taamaattumik pisut qanoq issusiat apeqqutaatillugu pisunut piffissalerneqarsinnaasunut sumiifflerneqarsinnaasunullu innersuussisoqartariaqartartussaavoq.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanerup piumasaqaataanerata isum-merfiginissaanut siusinnerusukkut periarfissaqarsimavunga. Tamatumunnga atatillugu 2018-2 aamma 2021-2 nittartakkanni www.ombudsmandi.gl-imi atuar-neqarsinnaasut innersuussutigaakka.

Siusinnerusukkut oqaaseqaatiga 2015-5.1 taamatuttaaq innersuussutigaara, tas-sanilu pineqartoq tassaavoq suliffeqarfip sulusumik soraarsitsinissaq sioqqullu-gu suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaviginninnermini pisut sulisulluun-niit pineqartut taanagit suleqatigiinnermi ajornartorsiutinik taakkartuisimanera, sulisullu pineqartup ataatsimut isigalugu pingarnerusutigullu pissusilersuutan-nik isornartorsiuisimanera. Suliami tessani suliffeqarfik isornartorsiulugu oqaa-seqaateqarpunga, uangami naliliinera unaammat suliffeqarfip suliami illua'tu-ngiusup isumaanik tusarniaanermini pissutsit soraarsitsinermut tunngavilersuu-taasut arlallit naammattumik erseqqissarsimannngikkai.

Oluf Emborgip aamma Peer Schaumburg-Müllerip atuakkiaanni "Offentlig arbejdsret"-imi aappassaanik naqitertinneqartumi (2010-meersumi) quppernerit 51-52 aamma Niels Fengerip atuakkiaani "Forvaltningsret"-imi siullermeertumik

naqitertinneqartumi (2018-imeersumi) quppernerit 590-592 aammattaaq inner-suussutigaakka.

3.2. Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanerup amigaateqarnera-ni inatsiseqartitsinikkut sunniutit

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq naammattumik ersarissuseqanganngippat oqartussaasup suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanerata siunertani eqqortinngitsoorsinnaavaa, innuttaasormi isornartorsiutigineqartunik isummerfiginninnissaminut periarfissaarussinnaammat taamalu suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut sukumiisumik akissuteqarsinnaajunnaarsin-naalluni.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanngitsoortoqarpal suliamiluunniit illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq amigaateqarpal tamanna kukkusumik aalajangiisoqarneranik nassataqarsinnaavoq, aalajangiinissamummi tunngaviusoq kukkusummat naammannaniluunniit. Taamaattumik suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq malittarisassatut qulaarnaveeqqutaasutut aamma taa-neqartarpoq – tassalu malittarisassamik aalajangiinerup inatsimmik unioqqutitsisuunnginneranik eqqortuuneranillu qulakteereqataasutut taaneqartarluni.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarneq pillugu malittarisassaq eqqortinngarsimangippat suliamiluunniit illua'tungiusup isumaanik tusarniaasoqarsi-mangippat aalajangiineq suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasoqarsi-manginneranit sunnerneqarsimassasoq taamaattumillu atuussinnaassuseqassanngitsoq ilimagineqartussaavoq taamaattumillu suliaq oqartussaasup suliareqqittariaqartussaassallugu.

Aalajangiinerli suliami illua'tungiusup isumaanik eqqortumik tusarniaanikkut al-laasumik imaqalernaviangitsoq oqartussaasup suliami pineqartumi uppernarsarsinnaappagu suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasussaatitaanermik atuinnginneq suliamiluunniit illua'tungiusup isumaanik tusarniaanerup amigaateqarnera atuussinnaassuseqannginnermik nassataqassanngilaq.

Danmarkimi eqqartuussiviit periaasiata manna nassataraa, tassalu suliami illua'-tungiusup isumaanik tusarniaanermi amigaataasup aalajangiinermut pingaarute-qartumik sunniuteqarsimannnginnera oqartussaasup qanoq qularnaatsigisumik uppernarsaasersussagaa aalajangersimasumik eqqoqqissaartunillu tunaartari-sassaqannginnera. Ullumikkut siusinnerusumut sanilliullugu tamatuma oqartus-saasumut piumasaqaataanera annikilliartortutut ippoq.

Aalajangiineq tigussaasutigut eqqortuusoq eqqartuussivik isumaqaraangat Hø-jesteretsip aalajangiineq suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanerup ami-gaateqarnera suliamiluunniit illua'tungiusup isumaanik tusarniaasoqanngilluin-narsimanera pissutigalugu suliani arlalinni atuussinnaassuseqannginnerarneq a-jorpa.

Højesteretsip eqqartuussutaa UfR 2003.1660 aamma Vestrelandsretsip eqqar-tuussutaa UfR 2004.904 V tamatumunnga atatillugu innersuussutigaakka.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermi amigaatip qanoq annertutigis-susia/kusanaatsigissusia qanorlu erseqqitsiginera imaluunniit suliami illua'tungiu-sup isumaanik suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19 imaluunniit suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasussaatitaanermik annertusisamik su-tigut tamatigut eqqortillugu tusarniaasoqarsimanersoq pingaartillugu isiginiarne-qartarpoq. Suliamimi illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq tassaavoq eqqor-tumik aalajangiisoqarnissaanik qulakkeerinneqataasoq. Taamaalilluni suliami il-lua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq suliami illua'tungiusup pisumik paasisa-qarnissaanut aalajangiinissamullu tunngaviusumut sunniuteqarnissaanut ilumut pingaaruteqarsimanersoq pingaartillugu isiginiarneqarsinnaavoq.

Pisortani sulisitsisup suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarneq pillugu malittarisassanik eqqortitsinnginnera atuussinnaassuseqannginnermik nassata-qartoq suliami soraarsitsinermut tunngasumi naliliisoqarpat tamatuma atorfef-qtitaanerup ingerlaannarnera nassatarinavianngilaa, pisulli qanorpiaq innerat apeqquataatillugu taarsiissuteqartoqassasoq piumasaqaateqartoqaneranik nassa-taqarsinnaalluni.

Niels Fengerip atuakkiaani "Forvaltningsret"-imi (2018-imeersumi) quppernerit 598-imit 602-mut innersuussutigaakka.

Folketingip Ombudsmandiata ukiumoortumik nalunaarutaani FOB 2021-14 aam-mattaaq innersuussutigaara.

3.3. Peersitsisoqarnissaanik aalajangiinermut tunngavilersuut

Tunngavilersuisarneq pillugu malittarisassat suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi §§-ni 22-miipput 24-miillutillu, taakkulu imaattunik oqaasertaqarput:

"§ 22. Aalajangiineq allakkatigut nalunaarutigineqaruni aalajangiinermut tunngaviusumik ilaqtinnejassaaq, suliami peqataasumut tassunga tapersiisulluinnannngik-kuni.

[...]

§ 24. Aalajangiinermut tunngaviusumik nalunaarummi innersuussutigineqassapput inatsisini maleruaqqusat aalajangiinermi tunngavigineqartut. Maleruaqqusat tamakku malillugit aalajangiineq oqartussaasuni sulisut isumaannik tunngaveqarpat tunngaviusumik nalunaarummi taaneqassapputtaaq pissutaasut pingarnerusut isummat tamakkua atornerannut aalajangiisuunerusut.

Imm. 2. Tunngaviusumik nalunaarummi pisariaqarpat naatsumik erseqqissarneqassapputtaaq paassisutissat suliami pissusiviusunut tunngasut aalajangiinermi annertuumik pingartinnejartut.

Imm. 3. [...]"

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit pillugu oqaaseqaatinit ilaatigut makku erserput:

"Tunngavilersuut nassuaataassaaq aalajangiinerup sooq taamatut imaqarneranut.

Tunngavilersuutip aalajangiineq pillugu nalunaarutigineqartussap qanoq erseqqissarneqartigisariaqarnera eqqoqqissaartumik allaaserineq ajornarpoq.

Akissutissap qanoq ittuunissaanut ilaatigut aalajangiisuusariaqarpoq suliami illua'tungiusup akineqartussap suliap suliarineqarnerani suliallu pissusianut qanoq suleqataal-

Iuartigisimanera. Taamaattumik aalajangersakkami killilerneqarput tunngavilersuutut nalunaarummi ilanngunneqartussat.

[...]

[§ 24,] Imm. 2 malillugu tunngavilersummik nalunaarummi pisariaqarpat naatsumik erseqqissarneqassapputtaaq paasissutissat suliami pissusiviusunut tunngasut, aalajangiinermi annertuumik pingaartinneqartut. Oqartussaasup suliami pisimasuiit pillugit isumaa qanoq annertutigisumik erseqqissartariaqarnersoq isummerfigissagaanni ilaatigut paaseqqaartariaqarpoq tamanna isumaqatigiinngissutaasimannginersoq, kiisalu aamma suliami illua'tungiusoq tamatuminnga ilisimasaqareersimannginersoq, soorlu suliami allagaatinik paasitinneqarumanermi siusinnerusukkut akuerineqarneranut atatillugu."

Inatsiseqartitsinikkut innarlitsaaliiinermi isigniagassat suliassat suliarineqartarerat pillugu inatsimmi tunngavilersuisarneq pillugu inatsimmut tunngaviusut manna nassataraat, tassalu paasissutissat suut aalajangiinermut tunngaviunerat nalornissutigineqassanngitsoq.

Inatsisilerineq pillugu atuakkiaasuni nalinginnaasumik ilimagineqarpoq suliami pissusiviusut pillugit nassuaasoqassappat nassuaatip taamaattup qanoq suku-miitiginissaanik apeqqummi suliamut tunngaviusoq pisariusuunersoq nalorninar-nersorluunniit aamma suliami illua'tungiusumit ilisimaneqarluarnersoq ilaatigut apeqqutaasoq. Suliani suliami pissusiviusut assortuussutaaffigisaanni oqartussaasup tamanna pillugu isummani paasissutissallu sorliit pingaartillugit isiginiar-neqarsimancerat aammattaaq nassuiartariaqarpaa.

Suliani atorfinitssisarneq pillugu inatsiseqartitsinermut tunngasuni tunngaviler-suisarnissamik piumasaqaatip isummerfiginissaanut siusinnerusukkut periarfis-saqarsimavunga. Suliaq 2018-2 tamatumunnga atatillugu innersuussutigaara, taannalu nittartakkanni www.ombudsmandi.gl-imi atuarneqarsinnaavoq.

Ilaatigut Sten Bønsingip atuakkiaani "Forvaltningsret – Lærebog for statskund-skab"-imi (2016-imeersumi) qupperneq 263, Karsten Revsbechip allallu atuakkiaanni "Forvaltningsret – sagsbehandling"-imi arfineq aappassaanik naqitertin-

neqartumi (2014-imeersumi) qupperneq 313 aamma Steen Rønsholdtip atuak-kiaani "Forvaltningsret – Retssikkerhed, proces, sagsbehandling"-imi aappassaa-nik naqitertinneqartumi (2006-imeersumi) qupperneq 152 innersuussutigaakka.

Folketingip Ombudsmandiata oqaaseqaataani isummat taakkununnga assingusut aammattaaq innersuussutigaakka, ass. tak. 1990-imi ukiumoortumik nalunaarummi qupperneq 359 aamma 2007-imi ukiumoortumik nalunaarummi qupperneq 607.

4. Kommunip isumaa

Kommunip uannut oqaaseqaataani 14. marts 2022-meersumi kommunip makku ilaatigut oqaatigai:

"[...]

[A] Meeqqanut Ilaqtariinnullu Ingerlatsivimmi [illoqarfimmiiittumi] sulianik suliarinnit-tutut 1. juli 2021-mi atorfinitssinnejarpooq.

1 pillugu:

[A-p] pisortarisata suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkat ilangus-sallu [A-mut] 31. august 2021-mi nassiuppai. Uanga paasinninna unaavoq malitta-risassat atuuttut tunngavigalugit paasitinneqarsimasoq, tassami nammineq atsorsi-mammat allagaatillu tamaasa tigusimallugit.

Tassani suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissuteqarnissamut piffis-saliisoqarsimavooq, pineqartulli periarfissaq taanna atorsimanngilaa.

Aalajangiineq K.S.-ip [Kommuneqarfik Sermersuup] pineqartumut 9. september 2021-mi nassiuppa, pineqartullu tigusaqarnini upternarsarlugu aamma atsorsimalluni.

Tassani pineqartoq sivikkallaamik piffissalerneqarsimanersoq taamaannginnersor-luunniit K.S.-ip isummerfigisinnaanngilaa, pineqartormi suliap ingerlanerani tamarmi tutsaqarsimanngilluinnarmat (tassa suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermiit aalajangiinerup tungaanut).

2 pillugu

Kommuneqarfik Sermersumi Sulisoqarnermut Immikkoortortaqaarfik HR Meeqqanut Ilaqtariinnullu Ingerlatsiviup [...-p] pisortaanit paasitinneqarpoq [illoqarfimmi] isumaginninnermut immikkoortortaqaarfiup pisortaa [meeqqanik inuusuttunillu paaqqin-niffiup] Kalaallit Nunaanni kommunini isumaginninnermut immikkoortortaqaarfiit meeqqanik inuusuttunillu inissiivigisartagaata pisortaanit attaveqarfingineqarsimasoq.

[Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup] pisortaata oqaatigaa niviarsiaqqat marluk [-mi] naju-gaqartut suliamik suliarinnittup [A-p] [illoqarfimmi] atorfeqartitaasup killissamik qaa-angiilluni kannguttaatsuliorlunilu saaffiginnissutigisartagai unitsinniarlugit ikioqqusima-sut.

Pisortap oqaatigaa [A-p] kinguaassiuutini assileriarlugu assinik nassiussarsimasoq, niviarsiaqqallu taakku marluk atoqatigiumallugit ("kujatta"-mik) allattalersimasoq.

Kommunip tamanna tunngavigalugu paasinninnera unaavoq iliuuseq taanna peersit-sinissaq pillugu suliamik aallartitsinissamut tunngavissaliisoq.

Tamanna suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermi [A-mut] 31. august 2021-mi nassiunneqartumi quppernermi 1-im iimmikkoortup kingulliup siuliani paasissutis-siissutigineqarpoq.

3 pillugu

Kommunip paasinninnera unaavoq pineqaatissiissut taanna iliuuserineqartumut naa-pertuuttuusoq, tassami iliuutsip suliffimmut kiisalu atuisunut/sullitanut (ilaatigut ni-viarsiaqqanut inuusuttuaqqanut taaneqartunut) attuumassuteqartumik pisimanera isi-giniarneqarmat.

Isumaginninnermi iimmikkoortortaqaarfiup saaffiginnissutaa tiguneqarmat [A-p] iimmik-koortortaqaarfimmit peersinneqarnissaa kissaatigineqarsimavoq. Meeqqanik taakkunin-na [illoqarfimmi] isumaginninnermi iimmikkoortortaqaarfimmit inissinneqarsimasunik (taamaattuminguna [ulloq unnuarlu paaqqinniffik] ikioqquulluni isumaginninnermi im-mikkoortortaqaarfiup pisortaanut saaffiginnissimasoq) sullissineq pineqarmat meeqqat toqqisisimanissaat pingarnerutinneqarpoq, pineqartullu iliuutsimik ingerlatseqqin-nissaa annilaanngatigiinnarumanagu [ulloq unnuarlu paaqqinniffiup] pisortaata [A] politiinut 30. augustimi suliassannngortissimavaa.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermi ilaatigut oqaaseq (sulisoqarneq pillugu quppersakkamisut) una atorneqarpoq:

"Ingerlaannartumik atuutilersumik soraarsitsineq. Ingerlaannartumik atuutilersumik soraarsitsisoqarsinnaavoq atorfeqartup atorfeqarnermini pisus-saaffigisani annertuumik unioqqutippagit.

Atorfeqartoq suliffimminit ingerlaannartumik atuutilersumik soraarsinnejqarsin-naavoq, soorlu assersuutigalugu atorfeqartoq annertuumik unneqqarinngitsumik iliuuseqarsimappat, pisortamut, suleqatigisamut imaluunniit sullitamut nakuu-sersimaguni, aningaasanik peqquserluuteqarsimاغuni aamma tillissimaguni, su-liassaminik suliaqarnissaminut naaggaarsimaguni imaluunniit atorfeqartitaanini annertuumik atornerlussimaguniuk."

"Atorfeqartitaanini annertuumik atornerlussimaguniuk"-mik oqarneq tassarpiaavoq meeqqanik inuusuttunillu illersuilluni suliassamik sumiginnaaneq, isumaginninnermi immikkoortortaqarfimmit annertuumik atornerluinertut isigineqartoq.

4 pillugu

Ulloq atorfinititsivusoq eqqortoq tassaavoq 1. juli 2021.

5 pillugu

Ilanngussanit ersetutut pineqartup allaffiginnittarnini majimi (atorfinitinnejqarnissani sioqqullugu) aallartissimavaa, 2021-milu junimi aamma augustimi nangittarsimallugu. Allannerminilu tamani nalunngilluinnarsimavaa oqaatigisani, apeqqutigisani kaammat-tuutigisanilu tamarmik atoqatigiinnermut tunngasuuusut. Niviarsiaqjanik (angerlarsi-maffimmik avataanut inissinneqarsimasunik) atoqatigiinnermut tunngasutigut piner-liiniarneq oqarasuaatikkut ingerlanneqartoq, namminerlu 29-nik ukioqarluni.

6 pillugu

Kommuneqarfik Sermersuup pineqartumik 2021-mi junip naanerani atorfinititsiner-mini pineqartup atorfinitinnejqarnissani sioqqulluguli niviarsiaqqanut allattalereersi-manera ilisimasimanngilaa, tamannalu aatsaat paasillugu augustip naajartulernerani, 21. augustimi, pineqartup atisaqarnani assinginik atoqatiginnikkumasumillu allartar-nera unitsinniarlugu ikioqqullutik qinnuiginnimmata. Tassa imaappoq ulloq akuerine-qarsinnaanngitsumik pissusilersornerup aallartiffia kommunip taasariaqarsimagaa, pi-sup ingerlasimanera erseqqissumik takutissinnaajumallugu.

7 pillugu

Pineqartup atisaqarani assini pisortap oqarneratut siullermik 17. augustimi nassiuissimavaa, tamannalu ilanngussani suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkanut ilanngullugit nassiuinneqartuni takuneqarsinnaavoq.

8 pillugu

Kommunip atit erseqqissarsinnaanngilai, paassisutissarmi taanna [ulloq unnuarlu paaqqinniffiup] pisortaata oqaasiinnartigut saaffiginnissutaatigut pissarsiarineqarsi-mamat, tak. [...-p] e-mailia 30. august 2021 nal. 10.17 nassiuinneqarsimasoq "Kik-kut Saaffigissavagut?"-mik qulequtaqartoq.

9 pillugu

[...-p] saniatigut meeqqat allat kikkuussusii kommunip naluai.

10 pillugu

[Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup] pisortaata nalunaarutiginninnerata tiguneqarneranut uppernarsaat Kommuneqarfik Sermersuup piginngilaa, taamatuttaarlu isumaginnin-nermi immikkoortortaqarfiup pisortaa tamatuminnga politiinut suliassangortitsisi-manersoq HR-ip uppernarsarsinnaanagu.

11 pillugu

Politiinut 9. september 2021-mi suliassangortitsineq uppernarsarneqarsimanersoq Kommuneqarfik Sermersuup qulakkeersimanngilaa, ilimagaluguli suliaq [ulloq unnuarlu paaqqinniffiup] pisortaanit politiinut suliassangortinneqarsimasoq, kiisalu pineqartup sullitaminut sms-ikkut (ilanngussami takutinneqartukkut) attaveqarfinginnissima-neranik paasisaqarsimaneq aallaavigalugu kommuni naliliivoq pineqartoq atorfigisami-niiginnarnissaminut naleqqukkunnaartoq tatiginngikkippullu." (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

Kommunip ilassutaasumik uannut oqaaseqaammini 11. august 2022-meersumi ilaatigut makku oqaatigai:

"[...]

Allakkani 4. april 2022-meersuni Ombudsmandip allagaani 4. marts 2022-meersuni 2022-324-0001-8-mik normoqartuni immikkoortoq 1 innersuussutigineqarpoq, tassanilu Ombudsmandi ilaatigut imatut allappoq:

"Kommuni tamanna tunngavigalugu qinnuigaara suliap ingerlasimaneranik suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkani 31. august 2021-meersuni aamaa aalajangiinermi 9. september 2021-meersumi allaaserinninnerup [A] aalajangii-nermut pissusiviusunik, upernarsaatnik inatsiseqartitsinermilu tunngaviusumik tamarmiusunik paasisaqarnissaanut periarfissikkaa kommuni isumaqarnersoq oqaaseqaammi nassuiaqqullugu.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara uanga paasinninnera unaasoq sulisup peersinnejartup kina innarlerneqarsimasoq, taanna taakkuluunniit qanoq iliornikkut innarlerneqarsimasut kiisalu innarliineq innarliinerilluunniit qanga pisimanerat suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkat aalajangiinerlu tunngavigalugit ilisimasussaagai."

Kommunip akissutaa:

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkanit 31. august 2021-meersunit erserpoq ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi [...-mi] inissinneqarsimasoq suliamik suliariinnittumit suliami illua'tungiusutut isummaminik tusarniaavagineqartumit innimiilli-saarfigineqarsimasoq. Innimiilli-saarfiginninnerup qangarpiaq pisimanera ilangussani suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkanut ilangullugit nassiunneqartuni takuneqarsinnaavoq. Taamaalilluni tunngavippiaasoq upernarsaasersuinik-kullu tunngaviusoq suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermi ilangunneqarsimapput. Suliami illua'tungiusup isumaanik tusaarniaanermi inatsiseqartitsinikkut tunngavigisaq aqutsisinnaatitaanermut innersuussutitut aamma iliuutsit innarliisut tatiginninnermik tusaamaneqarnermillu ajoqsiineranik tikkuaanikkut ilangunneqarsimavoq.

Aalajangiinermiit 9. september 2021-meersumit erserpoq nassiussat suut [ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi] innarliisuusimasut piffissami 2021-mi junimi julimilu pisimasut. Uppernarsaasiussanit suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut ilangullugit nassiunneqartunit erserpoq nassiussat innarliisut aamma 2021-mi augustimi nassiunneqarsimasut. Taamaalillutik pissusiviusut upernarsaasiussallu aalajangiinermi aamma ilangunneqarsimapput.

Aalajangiinermut 9. september 2021-meersumut inatsiseqartitsinikkut tunngavigisaq kommunip sulisoqarneq pillugu mappersagaanik issuakkamit erserpoq, tassanilu atorfeqartitaasup atorfeqartitaanermi pisussaaffimminik annertuumik unioqqutitsinera innersuussutigineqarpoq, mappersakkamilu taaneqartut tassaallutik sullitamut kusanaatsumik ilumoorfiginnngitsumik iliuuseqarneq, persuttaaneq imaluunniit atorfeqartitaanermut tunngasunik annertuumik atornerluineq. Naliliineq unaavoq atorfeqartitaasup atorfimmini pisussaaffini kommunip sullitaanik innimiilliorfiginnnermigut annertoorujussuarmik unioqqutissimagai.

Kommunip naliliinera unaavoq suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkat 31. august 2021-meersut aamma aalajangiineq 9. september 2021-meersoq [A-p] aalajangiinermut pissusiviusutigut, upternarsaasersuinkkut inatsiseqartitsinikkullu tunngavigisaanik paasisaqarnissaanut tamakkiisumik periarfissiisuusut.

Allakkani 4. april 2022-meersuni Ombudsmandip allagaani 4. marts 2022-meersuni 2022-324-0001-8-mik normoqartuni immikkortoq 2 innersuussutigineqarpoq, tassanilu Ombudsmandi ilaatigut imatut allappoq:

"Tamatumannga atatillugu oqaatigaara peersitsinermut pissutaasut kommunip sulisunut mappersagaani taaneqartut tulleriaarlugit allattorneqarsimagaluartut pisut ataasiakkaarlugit pissusiviusutullu tunngaviusut ataasiakkaarlugit naliliisoqartartussaasoq.

Aamma oqaatigaara kommunip oqaaseqaammi 14. marts 2022-meersumi immikkoortumi 3-mi oqaatigigaa pisoq annertuumik unioqqutitsinertut isigineqartoq. Tunuliaqutaasulli annertuumik kusanaatsumillu unioqqutitsinertut sooq isigineqarnerat kommunip erseqqissumik allaaserisimanngikkaa takusinnaavara.

Kommuni tamanna tunngavigalugu qinnuigeqqippara taanna pillugu nassuiaateqaqqullugu."

Kommunip akissutaa

Kommunip akissutaani immikkoortumi 3-mi nassuiaammi 14. marts 2022-meersumi 3 pillugu oqaatigineqartuni oqaaseqatigiinnit kingullernit erserpoq kommunimi meeqqat inuusuttullu pillugit sulianik suliarinnittup meeqqanik inuusuttunillu illersuinermik

suliassaqartup tamatuma paarlattorluinnaanik meeqqanik inuusuttunillu taakkuninnga innimiilliorfiginninera kommunip atorfeqartitaanermut tunngasunik annertuumik unioqqutitsinertut isigigaa.

Meeqqat inuusuttullu sanngiitsut kommunip isumassuinermi suliassamik tigusisimana-nera pissutigalugu najugaqarfinni inissinneqarsimasut tassani tapersersuinerup ilaauttukommunimi taannaasumi immikkoortortaqarfimmi atorfeqartitaasumit innimiilliorfigineqassangillat, immikkoortortaqarfiummi taassuma suliassarimmagu meeqqat inuu-suttullu inissinneqartut sulinermi pitsaasumik illorsorneqarsinnaasumillu pissusilorsorfigissallugit, inissinneqartut taakkua 18-it inorlugit sinnerlugilluunniit ukioqarnerat apeqqutaatinnagu, aamma innarliinerit inuusuttumut inuusuttunulluunniit arlalinnut atatillugu pinerat apeqqutaatinnagu.

[A-p] meeqqanut inissinneqartunut pineqartunut suliatigut pitsaasumik illorsorneqar-sinnaasumillu pissusilorsornissamik piumasaqaammik (dekorum) eqqortitsisinnaan-ninginera, kommunimili meeqqanut ilaqtariinnullu ingerlatsivimmi atorfeqartitaaner-mini misilinneqarfimmi nalaani taakkuninnga kinguaassiutinut tunngasutigut maler-suinermitaakkuninnga innarliisimanera kommunip atorfeqartitaanermut tunngasu-nik kusanaatsumik annertuumillu unioqqutitsinertut isigaa.” (Ombudsmandeqarfim-mi nutsigaavoq)

5. Uanga naliliinera

5.1. Peersitsinermi suliami illua’tungiusup isumaanik tusarniaaneq

5.1.1. Aallaqqaasiutitut oqaatigaara A-p sulisuma ilaannik oqarasuaatikkut 18. januar 2022-mi oqaloqateqarnermini oqaatigigaa peersitsisoqarnissaanik aalaja-angiineq sioqqullugu suliami illua’tungiusup isumaanik tusarniaanermik tigusaqar-simanani.

Suliamili allagaatini kommunip uannut nassiussaani ilaavoq tigusaqarnermut up- pernarsaalluni atsiugaq 31. august 2021-meersoq A-p atsiorsimasaar.

Taamaattumik tunngaviutippara A-p suliami illua’tungiusup isumaanik tusarniaal-luni allakkat ulloq taanna tigusimagai.

5.1.2. Kommunip suliami illua’tungiusup isumaanik tusarniaanermi oqaatigaa A sulianik suliariinnittutut 1. juni 2021-mi atorfinitssinneqarsimasoq. Kommunilli

uannut oqaaseqaammi 14. marts 2022-meersumi oqaatigaa A aatsaat 1. juli 2021-mi atorfinitssinnejarsimasoq.

Uanga tamanna tunngavigalugu paasinninera unaavoq A-p kommunimi atorfinitssinnejarnini sioqqullugu pissusilersorsimanera kommunip suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermi pingaartillugu isiginjarsimaga.

Kommunip uannut oqaaseqaammini 14. marts 2022-meersumi oqaatigaa A kommunimi atorfinitssinnejarnini sioqqullugu ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi najugaqartumik allaffigeqatiginnittarsimasoq. Kommunip tamanna tunngavigalugu oqaatigaa "ulloq akuerineqarsinnaanngitsumik pissusilersornerup aallartiffia kommunip taasariaqarsimaga, pisup ingerlasimanera erseqqissumik takutissinnaajumallugu." (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

Oqaatigaara kommunip allaffigeqatigiittarsimaneq A-p inuullu atiatigut taaneqangitsup akornanni A-p atorfinitssinnejarnera sioqqullugu pisimasoq innersuussuti-giinnanngikkaa, aammali allaffigeqatigiittarsimanerup ilaa taanna pingaartillugu isiginjaraa, kommunimmi peersitsissamaarnermut tunngavilersuutaani allaffigeqatigiinneq 21. juni 2021-mi pisimasoq ilaatigut tunngavigineqarmat.

Oqaatigaarattaaq A-p inummik atiatigut taaneqanngitsumik allaffiginneqateqartarsimanerata aallartiffia kommunip innersuussutiginnngikkaa, allaffigeqatigiittarnermimmi kakkiunneqartumit ersermat A pineqartumut 19. maj 2021-mili saafginnissimasoq.

Uanga naliliinera unaavoq A-p inummik atiatigut taaneqanngitsumik allaffigeqatiginnittarnera 2021-mi majimi aamma 2021-mi junimi pisimasoq pingaartillugu isiginiarneqarsinnaanngitsoq, tassami A piffissami tassani kommunimi atorfefqartitaasimanngimmat.

5.1.3. Kommunip suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermi qulaani erseqqissarneqartutut oqaatigaa, allaffigeqatigiittarneq 2021-mi juli tikillugu ilangullugu ingerlannejarsimasoq.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara A allaffigeqatigiittarnermi allagaasimasut ilanngullugit nassiunneqartut takutitaattut inummik atiatigut taaneqanngitsumik 2021-mi julimi allaffigeqatiginissimanngitsoq. Taamaattumik allaffigeqatigiittarneq 2021-mi julip tungaanut julilu ilanngullugu ingerlasimanerarlugu kommunip innersuussutaa paasinngilara.

5.1.4. A-p atisaqarani assiminik ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi najugaqartunut nassiussisimanera kommunip suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermini aammattaaq pingaartillugu isiginiarpa.

Allaffigeqatigiinnermi allagaasimasunit ilanngullugit nassiunneqartunit erseroq A-p assi ataaseq inummut atiatigut taaneqanngitsumut 17. august 2021-mi nassiussimagaa.

Kommunilli 2021-mi junip 2021-milu julip akornanni allaffigeqatigiittarsimaneq kisiat suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermini innersuussutigaa.

Uanga tamanna tunngavigalugu paasinninnersa unaavoq kommunip pissutsit suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkamini taakkuusuni piffissatut pisimasoqarfiusutut taasamini pineqartunut ilaatinneqanngitsut aalajangiisuusumik pingaaruteqartillugit isiginiarai.

5.1.5. Kommunip oqaaseqaammini 11. august 2022-meersumi oqaatigaa killisanik qaangiinerit piffissap suup iluani pisimasut suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkani takuneqarsinnaasog.

Paasinninneq taanna isumaqatiginngilara, kommunimmi suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermini pissutsit atorfinititsineq sioqqullugu pisimasut, piffissaq A-p inuullu atiatigut taaneqanngitsup allaffigeqatigiiffigisarsimannngisaat innersuussutigisimammagit kiisalu piffissaq A-p assimik inummut atia taaneqanngitsumut nassiusseffigisaa innersuussutigisimanagu.

Kommunip uannut oqaaseqaammini 11. august 2022-meersumi aammattaaq oqaatigaa ullut killissanik qaangiiffiusimasorpiaat ilanngussani suliami illua'tu-

ngiusup isumaanik tusarniaanermut ilanngullugit nassiunneqartuni takuneqarsin-naasut.

A-p inuullu atiatigut taaneqanngitsup allaffigeqatigiittarneranni allagaasimasut tamakkerlutik suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut ilanngullugit nassiunneqarsimagaluartut uanga naliliinera unaavoq pissutsit sorliit kommunip pingaartillugit isiginarsimanerai A-p naammattumik ersarissuseqartumik takusinnaasimanngikkaa, kommunimmi 2021-mi junimi julimilu allaffigeqatigiittarsi-maneq kisiat suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermi innersuussuti-gimmagu.

Uanga tamanna tunngavigalugu naliliinera unaavoq suliaq A-p paasisimanngik-kaa, kommunillu pissutsinik sorlernik aalajangiisuusumik pingaaruteqartitsilluni peersitsissamaarnermut atatillugu isiginninniarsimanera paasisinnaasimanagu.

5.1.6. A-p atisaqarani assiminik ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi najugaqartunut nassiussinermigut ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi najugaqartunut killissanik qaa-nangiilluni iliuuseqarsimanera kommunip suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermi 31. august 2021-meersumi pingaartillugu isiginarpaa.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermi 31. august 2021-meersumi inuit pineqartut kikkuuneri piffissalluunniit sorpiaaneri taaneqanngillat. Tassunga taarsiullugu A-p pissusilersornera ataatsimut pingarnerusutigullu isornartorsior-neqarpoq.

Atisaqarani assini A-p inummut atiatigut taaneqanngitsumut nassiussimasa kommunic innersuussutigaa. Allaffigeqatigiinnerulli imaasa sinneri kommunip innersuussutiginngilai, allaffigeqatigiinnerluunniit taanna killissanik qaangiisuusoq kommuni sooq isumaqarnersoq allaaserinagu.

Kommunic sulisoqarneq pillugu politikkini kommunip uannut oqaaseqaammini 14. marts 2022-meersumi issuaavigaa. Tassannga ilaatigut erserpoq sulisoq atorfeqartitaanermut tunngasunik annertuumik unioqqutitsisoq ingerlaannartumik atuutilersumik peersinneqarsinnaasoq.

Tamanna kommunip oqaaseqaammi 11. august 2022-meersumi itisilerpaa, oqaatigalugulu "kommunimi meeqqat inuusuttullu pillugit sulianik suliariinnittup meeqqanik inuusuttunillu illersuinermik suliassaqartup tamatuma paarlattorluinnaanik meeqqanik inuusuttunillu taakkuninnga innimiilliorfiginninnera kommunip atorfqartitaanermut tunngasunik annertuumik unioqqutitsinertut isigigaa". (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

Kommunip meeqqanik inuusuttunillu kommunip ulloq unnuarlu paaqqinnifiutaani inissinneqarsimasunik kinguaassiuitinut tunngasutigut killissanik qaangiiffiginnernut illersuiniarsarinera paasilluarsinnaasorujussuuara.

Tamatumunngali peqatigitillugu isumaqarpunga atorfqartitaasoq killissanik qaaangiisumik pissusilfersorsimaneragaasoq tamatuminnga isummerfiginninnissaminut imminullu illersornissaminut periarfissaqartinneqassasoq.

Uanga tamanna tunngavigalugu naliliinera unaavoq A-p pissusilfersornera killissanik qaangiisuusimasoq kommuni sooq isumaqarnersoq kommunip suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermi naammattumik immikkualuttulersornagu A-mut allaaserisimagaa.

Oqaatigaara A kommunimi sulianik suliariinnittutut atorfqartitaanerminut ilaatalilugu meeqqanik inuusuttunillu illersuisussatut atorfqartitaasimanersoq apeqqut isummerfiginngikkiga.

Kommunip uannut oqaaseqaammi 11. august 2022-meersumi aammattaaq oqaatigaa A pitsasumik illersorneqarsinnaasumillu pissusilfersortussaanermik eq-qortitsisimanngitsoq, taamaattumillu A-p ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi najugaqartumik atiatigut taaneqanngitsumik allaffigeqatiginnittarsimanera kommunip atorfqartitaanermut tunngasunik kusanaatsumik annertuumillu unioqqutitsinertut isigigaa.

A-p iliuuserisimasai pitsasumik suliatigullu illersorneqarsinnaasumik iliuuseqarsinnaannngissuseqarnertut kommunip isigigai kommunip suliami illua'tungiusup

isumaanik tusarniaanermi 31. august 2021-meersumi A-mut oqaatiginnissimannginnera pingaartillugu isiginiarpara.

5.1.7. A-p kina killissanik qaangiisumik allaffigeqatigisarsimaneraa kommuni isumaqartoq sulami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermi kommunip oqaatigingilaa.

Allaffigeqatigiinnermi allagaasimasunit sulami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut ilangullugit nassiuinneqartuni ilaapput inuit attaveqatigiittarfianni allagaasimasut. Tassanili kina A-p allaffigeqatigisimaneraa takuneqarsinnaanngilaq. Kommunip uannut oqaaseqaammini 14. marts 2022-meersumi oqaatigaa tassani pineqartoq tassaasoq ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi najugaqartoq, taa-maattumillu tamanna tunngaviutippara.

Kommunip sulami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermi 31. august 2022-meersumi inuk ataasiinnaq innersuussutigingilaa, ullaorli unnuarlu paaqqinniffimmi najugaqartut innersuussutigalugit. Najugaqartut qassit A-p killissanik qaangiivigisimagai kommuni isumaqartoq sulami illua'tungiusup isumaanik tusarniaal-luni allakkani takuneqarsinnaanngilaq.

Kommunip uannut oqaaseqaammini 14. august 2022-meersumi oqaatigaa ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi najugaqartut marluk A-p pissusissaanngitsumik killisanillu qaangiisumik iliuuseqarnera unitseqquillugu ikioqqusimasut.

Ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi najugaqartup ataatsip A-mit killissanik qaangiisumik allaffigeqatigineqartarsimasutut kommunip isigisaata atia kommunip oqaaseqaammi tassani paassisutissiissutigaa. Kommunip allat atii erseqqinnerusumik paassisutissiissutigisinnaanngikkai kommunip tamatumunnga peqatigitillugu oqaatigaa.

Uanga naliliinera unaavoq A-p inuit kikkut qassillu killissanik qaangiisumik allaffigeqatigisarsimagai kommuni isumaqartoq kommunip sulami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermi erseqqissumik oqaatigisimasariaqaraluaraa.

5.1.8. Kommunip suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkani oqaa-tigaa A atisaqarani assiminik ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi najugaqartunut nasiussisimasoq.

Uanga tamanna tunngavigalugu paasisara unaavoq kommuni isumaqartoq A atisaqarani assiminik ataasiaannarani nassiussisimasoq.

Kisianni A ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi najugaqartumut assimik ataasiaannarani nassiussisimasoq ilanngussani kommunip suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkanut kakkiussimasaani takusinnaanngilara.

Aamma oqaatigaara A-p atisaqarani assimik ataatsimik arlalinnilluunniit qanga nassiussisimanera kommunip erseqqissumik innersuussutigingikkaa.

Uanga tamanna tunngavigalugu naliliinera unaavoq kommunip peersitsissamaarnermut upternarsaasersuinikkut tunngavigisaq A-mut naammattumik ersarissusilimmik ilisimatitsissutigisimanngikkaa.

5.1.9. Ataatsimut isiginnillunga naliliinera unaavoq kommunip suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allagai 31. august 2021-meersut suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasарneq eqqarsaatigalugu suliassat suliarineqartarerat pillugu inatsimmi § 19 aamma suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamut annertusisamik pisussaaffik inatsisikkut aalajangersagaanngitsoq tunngavigalugit piumasaqataasunik eqqortitsisuunngitsut.

Taamaalillunga naliliinera unaavoq suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermi allakkat 31. august 2021-meersut amigaatilerujussuusut, tassami

- A-p inummik atiatigut taaneqanngitsumik 2021-mi junimi allaffigeqatigininnerani allagaasimasut kommunip innersuussutigimmag, naak A aatsaat 2021-mi julimi atorfinitssineqarsimagaluartoq,
- A-p inummik atiatigut taaneqanngitsumik 2021-mi julimi allaffigeqatigininnerani allagaasimasut kommunip innersuussutigimmag, naak suliami

illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkanut ilangussatut kakkius-samit erserluartoq 2021-mi julimi allaffigeqatigiittooqarsimanngitsoq,

- A-p atisaqarani assimik inummut atiatigut taaneqannngitsumut 2021-mi augustimi nassiusisimanera kommunip innersuussutiginnngimmagu, naak assimik taassuminnga nassiuissineq aalajangiisuusumik pingaruteqartillugu isigniarsimagaluarlugu,
- najugaqartut arlallit A killissanik qaangiisumik allaffigisimasaatut isigigin kommunip innersuussutiginnngimmagu, taakkua kikkuussusii erseqqinnerusumik taanagit,
- A atisaqarani assimik ataasiaannarani nassiusisimasoq kommunip inner-suussutiginnngimmagu, naak suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni al-lakkanut ilangussatut kakkiussamit erserluartoq A-p asseq ataasiinnaq inummut atiatigut taaneqannngitsumut nassiussimaga aamma
- A-p allaffigeqatiginnitarnerata sooq killissanik qaangiisuunera kommunip allaaserinngikkaa, taamaallaalli pissutsit ataatsimut pingarnererusutigullu allaaseralugit.

Kommunip suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allagai tamanna tun-ngavigalugu ajuusaarnartutut isigaakka.

5.1.10. Naggasiutitut oqaatigaara kommunip uannut oqaaseqaammini 14. marts 2022-meersumi oqaatigigaa suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq ma-littarisassanik atuuttunik eqqortitsisuusoq, suliamimi illua'tungiusup isumaanik tusarniaanerup tiguneqarneranut uppermarsaat A-p nammineq atsorsimamma-gu. Taamaalilluni kommunip oqaatigaa kommunip suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi malittarisassanik tunngavinnillu eqqortitsisimanera A-p atsior-nerata qularnaveeqqusifiigigaa.

Kommunip taamatut paasinninera isumaqtiginnigilara, uangami naliliinera u-naammat kommunip suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi malittari-sassanik suliamiluunniit illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamut pisussaaf-fimmik annertusisamik inatsisikkut aalajangersagaanngitsunik malinninneranut akisussaaffik innuttaasunut tutsinianngisaannartussaagaa.

5.2. Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermi amigaatit inatsiseqartitsinikkut sunniutaat

5.2.1. A-p inummik atiatigut taaneqanngitsumik allaffigeqatiginninnerani allagaasimasut kommunip suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut 31. august 2021-meersumut ilanngussatut kakkiussimavai. Peersitsissamaarnermi ullut sorliit kommunip pingaartillugit isigniarsimanerai kommunip suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermi erseqqilluinnartumik innersuussutiginngikka-luarai uanga naliliinera unaavoq kommunip allaffigeqatigiinnermi allagaasimasut tamaasa peersitsinissamik isumaliutersuuteqarnermini ilaatisimagai A-mut erseqqissimassasoq.

5.2.2. Uanga tamanna tunngavigalugu naliliinera unaavoq A-p, suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq amigaateqaraluqisoq, suna kommunip peersitsiniarnerminut tunngavigigaa qularutigisinnaasimannngikkaa, naak tamanna suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermi erseqqinnerusumik oqaatigine-qarsimasinnaagaluartoq.

Uanga naliliinera taamaalilluni unaavoq suliami illua'tungiusumik tusarniaanermi amigaataasoq A-p pisunik paasinninnissaminut aalajangiinermilu tunngaviusumut sunniuteqarnissaminut periarfissaanut aalajangiisuuusumik sunniuteqarsi-manngitsoq.

Uanga eqqartuussiviit periaasiat Folketingillu Ombudsmandiata oqaaseqaatai tunngavigalugit naliliinera unaavoq peersitsisoqarnissaanik tamatuma kingornatigut aalajangiineq suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq imarisamigut amigaateqaraluartoq atuussinnaassuseqassasoq.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara uanga naliliinera unaasoq suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanerup amigaateqarnera annertuujunngitsoq erseqqvissuunanilu, pineqartorli tassaaginnartoq pissusiviusutigut tunngavigisat amigartumik erseqqissarneqarsimanerat, taamaattumillu suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanerup pissutsini tamarmiunngitsuni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19-im aamma tusarniaasussaatitaaneq annertusisaq inat-

sisikkut aalajangersagaanngitsoq tunngavigalugit piumasaqaammik eqqortitsisunera.

Oqaatigaarattaaq A kommunip suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneranuit oqaaseqaatiminik saqqummiussinissaminut periarfissaminik 9. september 2021-mi aalajangiineq sioqqullugu atuisimanngitsoq.

5.3. Peersitsinissamik aalajangiinermut tunngavilersuut

5.3.1. Matuma siuliini eqikkaallunga inerniliivunga peersitsissamaarneq pillugu suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkat 31. august 2021-meersut arlalitsigut amigaateqartut. Uanga naliliinera unaavoq peersitsisoqarnissaanik aalajangiineq amigaatit taakkuusut ilarpassuinik aamma amigaateqartoq.

Taamaalilluni uanga naliliinera unaavoq aalajangiineq 9. september 2021-meersoq amigaateqartoq, tassami:

- A-p inummik atiatigut taaneqanngitsumik 2021-mi junimi allaffigeqatigininnerani allagaasimasut kommunip innersuussutigimmag, A aatsaat 2021-mi julimi atorfinitsinneqarsimagaluartoq,
- A-p inummik atiatigut taaneqanngitsumik 2021-mi julimi allaffigeqatiginninnerani allagaasimasut kommunip innersuussutigimmag, naak suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkanut ilanngussatut kakkiussamit erseraluartoq 2021-mi julimi allaffigeqatigitoqarsimanngitsoq,
- A-p atisaqarani assimik inummut atiatigut taaneqanngitsumut 2021-mi augustimi nassiussisimanera kommunip innersuussutiginnmag, naak assimik taassuminnga nassiussineq aalajangiisuusumik pingaaruteqartillugu isigniarsimagaluarlugu,
- najugaqartut arlallit A-p killissanik qaangiisumik allaffigisimasaatut isigalugit kommunip innersuussutigimmag, taakkua kikkuussusii erseqqinnerusumik taanagit,
- A atisaqarani assimik ataasiaannarani nassiussisimasoq kommunip innersuussutigimmag, naak suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkanut ilanngussatut kakkiussamit erseraluartoq A-p asseq ataasiinnaq inummut atiatigut taaneqanngitsumut nassiussimaga aamma

- A-p allaffigeqatiginnitarnerata sooq killissanik qaangiisuunera kommunip allaaserinngikkaa, taamaallaalli pissutsit ataatsimut pingarnerusutigullu al-laaseralugit.

Oqaatigaara kommunip uannut oqaaseqaammini 11. august 2022-meersumi o-qaatigigaa A-p allakkanik sunik nassiusisimanera aalajangiinermit ersetqoq.

Uanga paasinninera unaavoq allakkanik suussusiannik allaaserinninneq amigar-toq, suummi aalajangiinermut pissusiviusutigut uppernarsaasersuinikkullu tunngaviunera kommunip erseqqissumik innersuussutigisussaammagu.

5.3.2. Kommunip sulisoqarneq pillugu quppersagaq peersitsinermut inatsiseqartitsinikkut tunngaviusoq peersitsisisoqarnissaanik aalajangiinermi 9. september 2021-meersuni innersuussutigaa.

Uanga naliliinera unaavoq sulisoqarneq pillugu quppersakkamut innersuussineq naammanngitsoq, sorianimi peersitsinermut tunngasuni tamani pisumi oqimaalutaasoqartussaammat.

Uanga tamanna tunngavigalugu naliliinera unaavoq A-p pissusilersornera atorf-qartitaanermut tunngasunik annertuumik/kusanaatsumik unioqqutitsinerunini pissutigalugu peersitsinermut tunngavilersuutaasinnaassanersoq kommunip aalajangiinermi erseqqissumik pisullu ataasiakkaarlugit naliliiffigisimasariaqaraluarraa.

Uanga tamanna tunngavigalugu naliliinera unaavoq kommunip peersitsisooqarnissaanik aalajangiinerera 9. september 2021-meersoq suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi aalajangiinermut piumasaqataasunik eqqortitsisuunngitsoq, pisummi peersitsinermut aalajangiisuusumik sunniuteqartut aalajangiinermi naammattumik erseqqissarneqarsimangimmata. Taamaalilluni uanga naliliinera unaavoq aalajangiineq amigaatiimmik tunngavilersorneqarsimasoq.

Kommunip aalajangiinermut tunngavilersuutaa tamanna tunngavigalugu ajuusaarnarluinnartutut isigaara.

6. Eqikkaalluni inerniliineq

Uanga naliliinera unaavoq kommunip suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allagai 31. august 2021-meersut suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19-imi aamma annertusisamik tusarniaasussaatitaanermi inatsisik-kut aalajangersagaanngitsumi suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut piumasaqaammik eqqortitsisuunngitsut, pisummi peersitsissamaarnermut aala-jangiisuuusut kommunip naammattumik erseqqissarsimannngimmagit. Taamaalil-luni kommunip suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanerata A pissusivius-tigut, inatsiseqartitsinikkut upternarsaasersuinikkullu tunngaviusumik tamar-miusumik paasiaqarnissaanut periarfissinngilaa.

Taamaalillunga isumaqarpunga kommunip suliami illua'tungiusup isumaanik tu-sarniaanera ajuusaarnartuuusoq.

Uanga naliliinera aammattaaq unaavoq kommunip peersitsisoqarnissaanik aala-jangiinera 9. september 2021-meersoq amigartumik tunngavilersugaasoq, aala-jangiinermi suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi aamma suliami illua'-tungiusup isumaanik tusarniaasussaatitaanermi annertusisami piumasaqaataa-sunik eqqortitsisuunngimmat.

Taamaalillunga kommunip aalajangiinerminut tunngavilersuutaa ajuusaarnar-liunnartutut isigaara.

Uangali naliliinera unaavoq suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanerup a-migaateqarnera atuussinnaassuseqannginnermik nassataqanngitsoq, suliamimi illua'tungiusup isumaanik tusarniaanerup amigaateqarnera A-p pisunik paasinnis-sinnaaneranut aalajangiinerellullu tunngavigineqartumut sunniuteqarsinnaanera-nut aalajangiisuuusumik pingaaruteqanngimmat.

Suliami annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga, taamalu suliaq naammas-sillugu suliarineqartutut isigalugu.

Allakkat ukua assilinerat A-mut nassiuppara.

Oqaaseqaat manna oqaaseqaammi pineqartut ilisarnarunnaarsillugit nittartakkanni tamanut saqqummiunneqarumaarloq 2022-milu ukiumoortumik nalunaa-rutinni eqqaaneqarumaarluni.

SULIAP INGERLASIMANERATA ALLAASERINEQARNERA

A e-mailikkut allakkanik kinguaassiuutinut tunngasunik imalinnik inummut atiati-gut taaneqanngitsumut 19. maj 2021-mi, 4. juni 2021-mi, 6. juni 2021-mi aam-ma 26. juni 2021-mi nassiussisarsimavoq.

A Meeqcanut Inuuusuttunullu Ingerlatsivimmi sulianik suliariinnittutut 1. juli 2021-mi atorfinitssinneqarpoq.

A-p e-mailikkut allakkanik kinguassiuutinut tunngasunik imalinnik angerlarsimaf-fiup avataanut inissiinerup kingornatigut malitseqartitsivimmi najugaqartumut ataatsimut arlalinnulluunniit nassiussisimanera kommunip 30. august 2021-mi paasisimavaa.

A e-mailikkut allakkanik kinguaassiuutinut tunngasunik imalinnik inummut atia taaneqanngitsumut 17. august 2021-mi nassiussisarsimavoq.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaat kommunip A-mut 31. august 2021-mi nassiuppa, kommunillu tassani makku oqaatigai:

"Pillugu: Soraarsitsinissamik siunniussaqarneq pillugu tusarniaaneq – Naa-lasseriitsuliorneq peqqutigalugu kinguneqartitsineq

Matumuuna nalunaarfingineqarputit ataani atsiortunga illua'tungerisamik tusarniaaneq aallartikkakku, matumani siunniukkakku ingerlaannartumik atuutilersussamik soraar-sinnejarnissat, sullissisutut Meeqcanut Inuuusuttunullu Ingerlatsivimmi killissanik qaa-angiilluni meeqcanut ulloq unnuarlu [paaqqinniffimi] [...] inissitanut allagaqartar-simanerit kiisalu atisaqarnak assernik nassiussisarsimanerit peqqutigalugu.

Tusarniaanermut killigititaq

Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu tusarniarneqaqqassaatit. Suliamut tunngatillugu oqaaseqaatissaqaruit taakku Kommuneqarfik Sermersuup tigoreersimassavai kingusinnerpaamik 6. september 2021 nal. 12:00. Killigititaq nallerpagu kommunilu akissutigisannik tigusaqarsi-manngippat aalajangiineq pissaaq paasissutissat pigineqartut aallaavigalugit.

Ilassutissatit nassiunneqassapput ataani "attavissat" ataanni allassimasunut.

Pisup ingerlanera:

Ulloq 1. juni 2021 sullisisutut Meeqqanut Ilaqutariinnullu Ingerlatsivimmi [illoqarfimmi] atorfinitsinneqarputit.

Ulloq 30. august 2021 ulloq unnuarlu inissiisarfimmuit [...-miit] Kommuneqarfik Sermersumi qullersat attavigineqarpoq, paasitinneqarlunilu [...-mi] najugaqartut sulisunut annuggsisimasut killissamik qaangiillutit [...-mi] ineqartunut allaqattaarsimasutit (takuuk ilanngussaq), kiisalu aamma assernik atisaqarnak assilisanik nassittarsimagit.

Allaqateqartarnerit aallartissimavoq juni 2021-mi kiisalu ingerlanneqarsimalluni juli 2021 ilanngullugu.

Inatsisitigut tunngavigineqartut

Suliami aalajangiisoqassaaq aqutsisussaatitaanermut tunngaviusoq naapertorlugu, tassa sulisitsisoq pisinnaatitaaffeqarmat sulinermik aqutsisinnaatitaalluni, naliliininilu malillugu sulisunik naleqquttumik atuisinnaatitaammat, Kalaallit Nunaanni Naalakkersuisut aamma Atorfillit Kattuffiata isumaqatigiissutaanni § 2 naapertorlugu.

Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 13. juni 1994-imeersumi § 19 naapertorlugu illua'tungerisatut tusarniarneqassaatit. Tamanna ima isumaqarpoq illit oqaaseqaateqarnissannut periarfissaqasasutit, kommunip suliami aalajangiinissaa sioqqullugu.

Una tusarniaaneq tunngaveqarpoq inatsisitigut aalajangersagaanngitsumik annertusisamik illua'tungerisamik tusarniaasarnermik, aalajangiisoqartinnagu illua'tungerisaq suliamut tunngatillugu paasissutissanik ilisimasaqassaaq matumanilu inatsisitigut tunngavigineqartunik kiisalu soraarsitsinissamik siunniussinermut tunngavigineqartunik aamma periarfissaqassalluni oqaaseqaateqarnissaminut.

Atorfillit pillugit inatsimmi suliunnaarsitsineq pillugu malittarisassat atuupput. Naalakkersuisut aamma Atorfillit Kattuffiata akornanni isumaqatigiissummi socialrådgiverinut § 33 innersuussivoq sulisitsisut aamma atorfillit akornanni inatsisitigut pissutsit pillugit Inatsisartut inatsisaannut nr. 11-mut, 29. november 2013-imeersumut. IMALUUN-NIIT isumaqatigiissut atuuttoq naapertorlugu.

Tunngavilersuut:

Killissamik qaangiilluni (pisup ingerlanerani) nassuaatigineqartumi iliuuseqarsimaneq Kommuneqarfik Sermersuumit akuerineqarsinnaanngilaq.

Naak atorfeqarnerni ilisimagaluarlugu juni 2021-mi kiisalu juli 2021-mi [...] naju-gaqartunut attaveqartarlutit mobilikkut iliuuseqarsimagavit, taamaaliorneq killissamik meeqqanut qaangiinerusoq, kiisalu meeqqanut sullisisussaatitaanermi (myndighed) sullisisarnermi tatigineqarneq avataaniillu Kommuneqarfik Sermersup isigineqar-nera innarlernaveersaartussaallugu nalunngikkaluarlugu, taamaattoq akuersaarneqar-sinnaanngitsumik iliuuseqarsimavutit.

[...]"

Oqarasuaatip angallattakkap assilinera suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakanut ilangussatut nassiunneqarsimavoq, tassanilu A-p inuullu atiatigut taaneqanngitsup oqaloqatigiinnerisa ilaat takuneqarsinnaalluni. A-p i-nuullu atiatigut taaneqanngitsup oqaloqatigiinnerannit assilisat marluk ilangus-satut aammattaaq nassiunneqarsimapput.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkat tiguneqarnerannut up- pernasaat A-p 31. august 2021-mi atsiorpaa, sulinermilu 31. august 2021-mit pisussaaffiagaalluni.

Kommuni 9. september 2021-mi aalajangiivoq, makkulu oqaatigalugit:

**"Pineqartoq: Ingerlaannartumik atuutilersumik soraarsinnejarninnik aalaja-
ngiineq**

Ulloq 31. august 2021 Kommuneqarfik Sermersooq suliami illua'tungerisamik inger-laannartumik soraarsitsinissamik siunniussaqluni aallartitsivoq, ulloq septemberip arfernat 2021-mi kingulleq akissutissamik tunniussiffissatut aaliangerneqarluni. Tusar-niaanermi akissutissamik tigusaqarsimangnilagut.

Pissutsit piviusut suliami tunngavigineqartut:

Ulloq 30. august 2021 ulloq unnuarlu inissiisarfimmit [...] mit Kommuneqarfik Sermersuami aqutsisunit attavigineqarpoq, paasitinneqarluni [...] mi] najugaqartut sulisunut anngussisimasut killissamik qaangiillutit [...] mi] ineqartunut allattaqattaarsimasutit, kiisalu aamma assernik atisaqarnak assilisanik nassittarsimagitit, allaqatigiinnermilu "kujatta" oqaaseq atorsimanera takuneqarsinnaalluni.

Allaqateqartarnerit aallartissimavoq juni 2021-mi kiisalu ingerlanneqartarsimalluni juli 2021 ilanngullugu.

Maleruaqqusat suliami tunngavigineqartut

Kommuneqarfik Sermersuup sulisunut mappersagaani ima allaqqasoqarpoq:

"Ingerlaannartumik atuutilersumik soraarsitsisoqarsinnaavoq, soorlu assersuutigalugu atorfekartoq annertuumik unneqqarinngitsumik iliuuseqarsimaguni, pisortamut, suleqatigisamut imaluunniit sullitamut nakuusersimaguni, aningaasanik peqquserluuteqarsimaguni aamma tillissimaguni, suliassaminik suliaqarnissaminut naaggaarsimaguni imaluunniit atorfekartitaanini annertuumik atornerlussimaguniuk."

Meeqcanut Ilaqtariinnullu Ingerlatsivimmi atorfinit soraarsinnejarpuit, suliamullu atatillugu politiinut suliassanngorttsisoqarsimavoq. Politiinut suliassanngorttsisima-nerup qanoq inerneqarumaarnissaa suli oqaatigineqarsinnaanngilaq, atorfinit illi peersitaanerit kommunip suliatut ilungersunartutut isigaa atorfekartitaaninnilu pisussaaffitit annertuumik unioqqutikkikit naliliiluni. Taamaattumillu kommunip iluani suliffeqarfimmi allami atorfimmi meeqcanut sullissiviusumi sulilersinnaanerit naatsorsuutigisinnanngilat, taamaattorli kommunip iluani suliffeqarfimmi allami aqutsisup/pisortap allatut sulisorineqarsinnaanersutit kisimi aalajangiiffigisinnaavaa.

Tunngavilersuut

Qulaani taakkartorneqartut tunngavigalugit Meeqcanut Ilaqtariinnullu Ingerlatsivimmi aqutsisup [...] -p] matumuuna aalajangiuppaa atorfinit ingerlaannartumik atuutilersumik peersinnejartutit, Kommuneqarfik Sermersuup nalilerlugu atorfekarninni pisussaaffitit annertuumik unioqqutikkikit. Ingerlaannartumik atuutilersumik suliffinniit peersitaanerit isumaqarpoq atorfekartitaanerit aningaasarsiatillu ullumikkut septem-berip 9-ni 2021-miit atuutilersumik unitsinnejarmata.

[...]"

Aalajangiinerup tiguneqarneranut upfernarsaat A-p 9. september 2021-mi at-siorpaa.

A-p allagaatit arlallit uannut 12. januar 2022-mi nassiuppi. A-p oqarasuaatikkut 18. januar 2022-mi oqaloqatigineqarnermini sulisuma ilaannut oqaatigaa Kommuneqarfik Sermersumi Meeqjanik Ilaqutariinnillu Ingerlatsivimmi atorfimminit peersinneqarnissaminik kommunip aalajangiinera 9. september 2021-meersoq naammagittaalliuutiginiarini.

A-p sulisuma ilaannut oqaatigaa piffissami peersitsinerup pinerata nalaaniittumi suliamut atatillugu peqatigiiffimmut ilaasortaanani.

Kommuni 21. januar 2022-mi qinnuigaara suliami A-p peersinneqarneranut tunngasumi allagaatit tamaasa nassiateqqullugit. Suliami allagaatit 24. januar 2022-mi aamma 1. februar 2022-mi tiguakka.

Kommuni 4. marts 2022-mi qinnuigaara suliaq pillugu oqaaseqaateqaqqullugu, ilaatigullu makku oqaatigalugit:

“[...]

Pissutsit arlallit suliami allagaatit tunngavigalugit paasiuminaatsippakka, taamaattumillu kommuni qinnuigaara suliaq pillugu oqaaseqaateqaqqullugu.

Oqaatigaara malugigiga A suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanerup tigunera upfernarsarlugu atsorsimasoq, uangalu paasinninnera unaasoq A-p suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akisummik tunniussinissaminut periarfissani atorsimanngikkaa.

Kommuni qinnuigaara pissutsit makku, ajornanngippat tulleriinnilerneqarneri malillugit, isummerfigeqqullugit:

1. Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq eqqarsaatigalugu oqaaseqaatinni 2021-2-mi, nittartakkanni atuarneqarsinnaasumi, suliami illua'tungiusup isumaanik

tusarniaanermi piumasaqaatinik allaaserinninna innersuussutigaara, tassanilu ilaa-tigut makku oqaatigaakka:

"Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 13. juni 1994-imeersumi kingusinnerusukkut allannguiteqartinne-qartumi (matuma kingornatigut suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmik taaneqartartussami) § 19-ikkut aalajangersarneqarpoq oqartussaasoq, suliami aalajangiinnginnermini, suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamut pisus-saaffeqartoq. Suliami illua'tungiusup isumaanik inatsisikkut aalajangersagaasumik tusarniaasussaatitaaneq oqartussaasup nammineq sulisui eqqarsaatigalugit atorfinit-sitsisarneq pillugu inatsiseqartitsineq tungavigalugu iliuutsinut aalajangersima-sunut aamma atuuppoq. Peersitsineq suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsim-mi aalajangiinermik oqartarnertut aalajangiineruvoq, taamaattumillu suliami illua'-tungiusup isumaanik tusarniaasarneq pillugu malittarisassat suliamut taamaattu-mut aamma atuupput.

Suliami illua'tungiusup aalajangiissamaarnermut pissusiviusutigut tunngaviusunik ilisimasaqalernissaminut taakkulu pillugit oqaaseqaateqarnissaminut oqartussaasup aalajangiinnginnerani periarfissinneqarnissaa suliami illua'tungiusup isumaanik tu-sarniaanerup siunertaraa.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasussaatitaaneq suliassat suliarineqartar-nerat pillugu inatsimmi § 19, imm. 1 tunngavigalugu atuuttarpoq oqartussaasup suliami pissusiviusut pillugit paassisutissanik aalajangersimasunik pigisaqarnera su-liami illua'tungiusup ilisimanngippagu, paassisutissat taakku suliami illua'tungiusu-mut akornusiisuuppata – oqartussaasullu paassisutissanik pineqartunik pigisaqr-nera suliami illua'tungiusup ilisimassagaa ilimagineqarsinnaanngippat.

Atorfinit-sitsisarneq pillugu inatsiseqartitsinermi iliuutsinut aalajangersimasunut, matumani peersitsisoqarnissaanik aalajangiineq ilanngullugu eqqarsaatigalugu, a-tatillugu suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19-imi suliami illua'tu-nghiusup isumaanik tusarniaasarneq pillugu ataatsimut malittarisassaq suliami illua'-tungiusup isumaanik annertusisamik tusarniaasarneq pillugu malittarisassamik inatsisikkut aalajangersagaanngitsumik tapertalerneqartarpoq – tassuunalu aalaja-ngersarneqarpoq suliami illua'tungiusoq - suliami pissusiviusut pillugit tusarniaa-nerup saniatigut – suliap inatsiseqartitsinikkut upternarsaasiussatigullu tunngavii pillugit aamma tusarniaavagineqassasoq. Suliami illua'tungiusoq aalajangiinermut

tunngaviusut tamarmiusut pillugit isummaminik tusarniaavigineqassaaq, paassisutissat pineqartut oqartussaasup pigigai paassisutissallu pineqartut oqartussaasup aalajangiinissaanut tunngaviusunut ilaasut suliami illua'tungiusup nalunngereera-luarpaguluunniit.

Taamaattumik oqartussaasup pineqaatissiissutiginiakkatut eqqarsaatigineqartumut tunngaviusoq pillugu suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni atorfeqartita-asumut allakkat makkuninnga imaqartut suliarissavai:

- Pissutsit oqartussaasup pingartillugit isigniagai,
- Oqartussaasup suliamik paasinninnerigallagaa,
- Uppernarsaatitigut naliliisoqarsimappat naliliinerit,
- Oqartussaasup suliami inatsiseqartitsinikkut apeqqutit pillugit isumaa, matumanii inatsisini malittarisassat suut atussamaarneqarnerat taakkualu suliamut pineqartumut qanoq attuumassuteqarneri ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut tunngaviup eqqortuunera oqartussaasup qulakkiissallugu pisussaaffigaa.

Oluf Emborgip aamma Peer Schaumburg-Müllerip atuakkiaanni "Offentlig arbejdsret"-imi aappasaanik naqiterinneqartumi (2010-meersumi) quppernerit 51-52 aamma Niels Fengerip atuakkiaani "Forvaltningsret"-imi siullermeertumik naqiterinneqartumi (2018-imeersumi) quppernerit 590-592 innersuussutigaakka."

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanerup siunertaa tassaasoq suliami illua'tungiusutut isummaminik tusarniaavigineqartup iliuutsimi peersitsinissamillu aalajangiinerup imminnut ataqtigiinneqarnerannik paasinninnissaminut periarfissinneqarnissaa taamalu suliaq pillugu tamakkiisumik paasi-saqarnissaa.

Aamma oqaatigaara oqartussaasup suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allagaasa peersitsinissamillu aalajangiinerata peersitsinermut tunngaviusoq sukumii-sumik nassuiassagaat. Tamanna aamma atuuppoq peersitsinermut tunngaviusoq sulisitsisup oqaasiinnartigut suliamiluunniit illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut ilaatillugu nassuiareersimagaluarpaguluunniit.

Kommuni tamanna tunngavigalugu qinnuigaara suliap ingerlasimanagerik suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkani 31. august 2021-meersuni aamma aalajangiinermi 9. september 2021-meersumi allaaserinninnerup A aalajangiinermut pissusiviusunik, uppernarsaatnik inatsiseqartitsinermilu tunngaviusunik tamarmiusunik paasisaqarnissaanut periarfissikkaa kommuni isumaqarnersoq oqaaseqaammi nas-suaqqullugu.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara uanga paasinninnera unaasoq sulisup peersinneqartup kina innarlerneqarsimasoq, taanna taakkuluunniit qanoq iliornikkut innarlerneqarsimasut kiisalu innarliineq innarliinerilluunniit qanga pisimanagerat suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkat aalajangiinerlu tunngavigalugit ilisimussaagai.

2. Sulisitsisup sulisumik akisussaaffimminik kusanaatsuliorluni annertuumillu sumiginaasumik peersitsinissaminut periarfissaqarnera aqutsisinnaatitaanerup nassata-raa.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara kommunip A-mik peersitsisoqarnissaanik aalajangiinermi 9. september 2021-meersumi sulisoqarneq pillugu mappersagaq issuaavigaa, tassanggalu ersetkoq sulisoq suliffimmit peersinnejqarsinnaasoq, pineqartup pissutsit atorfeqartitaanerminut tunngasut annertuumik unioqqutippagit.

Kommunip suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkani 31. august 2021-meersuni ilaatigut makku oqaatigai:

"[...] matumani siunniukkakku [...] soraarsinnejqarnissat, sullisisutut Meeqyanut Ilaquutariinnullu ingerlatsivimmi, killissamik qaangiilluni meeqyanut ulloq unnuarlu [paaqqinniffimmi] [...-mi] inissitanut allaqateqartarsimanerit kiisalu atisaqarnak assernik nassiussisarsimanerit pissutigalugu.

[...]

Naak atorfeqarerni ilisimaarigaluarlugu, juni 2021, kiisalu juli 2021-mi [...-mi] najugaqartunut attaveqarlutit mobilikkut iliuuseqarsimagavit, taamaaliorneq killissamik meeqyanut qaangiinerusoq, kiisalu meeqyanut sullisisussaatitaanermi, (myndighed) sullisisarnermi tatigineqarneq avataaniillu Kommuneqarfik Sermer-

suup isigineqarnera innarlernaveersartussaallugit nalunngikkaluarlugu, taamaat-toq akuersaarneqarsinnaanngitsumik iliuuseqarsimavutit."

Aalajangiinermi 9. september 2021-meersumi kommunip ilaatigut makku oqaatigai:

"[...] [...-mi] najugartut sulisunut anngussisimasut killissamik qaangiillutit, [...-mi] ineqartunut allaqattaarsimasutit, kiisalu aamma assernik atisaqarnak assilisanik nassittarsimagitit, allaqatigiinnermilu "kujatta" oqaaseq atorsimanera takuneqar-sinnaalluni.

[...]

[...] atorfennilli peersitaanerit kommunip suliatut ilungersunartutut isigaa, atorfe-qartitaaninnilu pisussaaffiit annertuumik unioqqutikkit naliliilluni.

[...] Kommuneqarfik Sermersuup nalilerlugu atorfeqartitaaninni pisussaaffiit anner-tuumik unioqqutikkit. [...]”

Kommuni tamanna tunngavigalugu qinnuigaara kusanaatsumik annertuumillu unioq-qutitsisoqarsimanissaanik piumasaqaat piffissami peersitsiviusumi eqqortinnejqarsima-soq kiisalu tamanna [A-p] suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkat aal-laavigalugit erseqilluinnartumik paasisimagaa kommuni isumaqarnersoq oqaase-qammi nassuaqqullugu.

3. Kommuni aamma qinnuigaara suliami pisumut naapertuuttumik iliuuseqarnissamik oqimalutaasimanini oqaaseqaammi nassuaqqullugu, matumanilu pineqaatissiinerit akuliuffiunnginnerusut atorneqarnissaat isumaliutersuutigineqarsimanersoq kiisalu atorfinititsisarneq pillugu inatsiseqartitsinermi qisuariaat alla pinnagu peersitsisoqr-nissaa sooq toqqarnejqarsimanersoq ilanggullugit paassisutissiissutigalugu.

4. [A-p] sulisuma ilaannik oqarasuaatikkut 5. januar 2022-mi oqaloqateqarnermini oqaatigaa [illoqarfimmi] Meeqqanik Ilaqutariinnillu Ingerlatsivimmi sulianik suliarin-nittutut 1. juli 2021-miilli atorfeqartitaasimalluni.

Kommunimi sulisut e-mailikkut 30. august 2021-mi allaffigeqatigiinnerannit erserpoq [A] 1. juli 2021-mi atorfinitisinnejqarsimasoq, qaammatini pingasuni misilinneqassallu-ni.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkani 31. august 2021-meersuni oqaatigineqarpoq [A] 1. juni 2021-mi atorfinitssinneqarsimasoq.

Kommuni tamanna tunngavigalugu qinnuigaara [A] Meeqqanik Ilaqutariinnillu Inger-latsivimmi sulianik suliariinnittutut qanga atorfinitssinneqarsimanersoq oqaaseqaammi paasissutissiissutigeqqullugu.

5. Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkani 31. august 2021-meersuni kiisalu peersitsisoqarnissaanik aalajangiinermi 9. september 2021-meersumi oqaatigineqarpoq allaffigeqatiginnitarneq suliami pineqartoq 2021-mi junimi aallartissimasoq 2021-milu juli ilanngullugu ingerlasimasoq.

[A] 1. juli 2021-miit atorfekartitaasimappat kommuni qinnuigaara pissutsit atorfinitssineq sioqqullugu pisimasut peersitsinermut qanoq ilillutik tunngaviutinneqarsinnaandersut nassuiaqquullugu.

6. Suliami allagaatinit kommunip uannut nassiussaanit erserpoq 19. maj 2021-mit 17. august 2021 ilanngullugu sms-ikkut allagaasarsimasut kommunip tigummigai. Uanga paasinninnaera unaavoq sms-ikkut allagaasarsimasut taakku suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaatitut allakkanut 31. august 2021-meersunut ilanngussatut ilanngullugit nassiunneqarsimasut.

Allagaasarsimasunit taakkunanna erserpoq [A-p] assi "kujatta"-mik oqaasertalerlugu 17. august 2021-mi nassiuussimaga.

Qulaani erseqqissarneqartutut kommunip oqaatigaa allaqatigiittarneq taanna 2021-mi junimi aallartissimasoq, 2021-milu juli ilanngullugu ingerlasimasoq.

Kommuni qinnuigaara killissamik qaangiilluni iliuuseqarneq junimit juli ilanngullugu ingerlasimasoq oqaatigiitigalugu assi 17. august 2021-mi nassiunneqarsimasoq peersitsinermut tunngavittut pingaartillugu qanoq iliorluni isiginiarneqarsinnaanersoq oqaaseqaammi nassuiaqquullugu.

7. Kommuni taamatuttaaq qinnuigaara allaffigeqatigiittarneq suna 2021-mi julimit ingerlasimasoq innersuussutigineqarnersoq oqaaseqaammi nassuiaqquullugu, allagaa-

timmi kommunip uannut nassiuissimasai tunngavigalugit takusinnaagakku [A] 26. juni 2021-mit 17. august 2021-mut sms-ikkut nassiusaqarsimannngitsoq.

8. Kommunip allagaasigut 31. august 2021-meersutigut aamma 9. september 2021-meersutigut oqaatigineqarpoq [A] [...-mi] najugaqartunut killissanik qaangiisumik pissusilersorsimasoq.

Suliami allagaatini kommunip uannut nassiusaani taamaallaat sms-ikkut nassiusaq ataaseq ilaavoq.

Kommuni tamanna tunngavigalugu qinnuigaara najugaqartut allat kikkut innersusutigineqarnersut kiisalu [A] taakkuninnga allaffigeqatiginnittarsimappat tamatumunga uppernarsaatinik piusoqarnersoq nassuaqqullugu.

9. Kommunip suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkani 31. august 2021-meersuni oqaatigaa [A-p] mobilikkut attaveqarfiginninnerra "*killissanik meeqqanut qaangiinerusoq*".

Kommuni qinnuigaara meeqqat kikkut kommunip innersuussutiginerai oqaaseqaami nassuaqqullugu.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara kommunip iluani e-mailimi 30. august 2021-meersumi takuneqarsinnaasoq pineqartoq eqqunngitsuliorfigineqartoq aqqatigut taa-saq 18-it sinnerlugit ukioqartoq, taamaattumillu meeraanngitsoq.

10. Kommunip aalajangiinermi 9. september 2021-meersumi oqaatigigaa peersitsinermut atatillugu suliaq politiinut tunniunneqarsimasoq.

Kommunimi sulisup sulisumut allamut e-mailiani 30. august 2021-meersumi oqaatigineqarpoq pineqartup eqqunngitsuliorfigineqartup [A] [illoqarfimm] politiinut nalunaa-rutigisimagaa, [illoqarfimmil] politiit attaveqarfigisimallugit. Kommuni allassimavoq suliaq politiit ingerlateqqissamaanngikkaat, eqqunngitsuliorfigineqartummi tamarmik 18-it sinnerlugit ukioqarmata.

Kommuni tamanna tunngavigalugu qinnuigaara peersitsinermut atatillugu suliaq politiinut suliassanngortinneqarsimasoq aalajangiinermi 9. august 2021-meersumi sooq innersuussutigisimanerlugu oqaaseqaammi nassuaqqullugu.

11. Suliami allagaatit tunngavigalugit uanga paasinninna unaavoq kommunip [A] kannguttaatsuliorsimasutut nalunaarutigisimaga.

Politiinut suliassangortitsineq taanna [A-p] peersinneqarnissaanik kommunip aalajangiineranut 9. september 2021-meersumut kiisalu kannguttaatsuliorsimaneq [A-p] ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi [...-mi] najugaqartumut najugaqartunulluunniit arlalinut allaffigeqatiginnittarsimaneranut sutigut attuumassuteqarnersoq paasiuminaatsippara.

Kommuni qinnuigaara tamanna pillugu nassuaateqaqqullugu.

[...]"

Kommunip oqaaseqaataa 14. marts 2022-mi tiguara, kommunillu tassani makku oqaatigai:

"Suliaq [A-mut] tunngasoq pillugu nassuaat

Suliaq qulaani taaneqartoq pillugu nassuaateqaqqusivutit.

Suliaq pillugu imaattunik oqaaseqaatissaqarpunga:

[A] Meeqjanit Ilaqtariinnillu Ingerlatsivimmi [illoqarfimmiiittumi] sulianik suliarinnit-tutut 1. juli 2021-mi atorfinitsinneqarpoq.

1 pillugu:

[A-p] pisortarisata suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkat ilanngussallu [A-mut] 31. august 2021-mi nassiuppai. Uanga paasinninna unaavoq malit-tarisassat atuuttut tunngavigalugit paasitinneqarsimasooq, tassami nammineq atsior-simammat allagaatillu tamaasa tigusimallugit.

Tassani suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissuteqarnissamut piffis-saliisoqarsimavooq, pineqartulli periarfissaq taanna atorsimanngilaa.

Aalajangiineq K.S.-ip pineqartumut 9. september 2021-mi nassiuppa, pineqartullu tigusaqarnini uppernarsarlugu aamma atsorsimalluni.

Tassani pineqartoq sivikippallaamik piffissalerneqarsimanersoq taamaannginnersor-luunniit K.S.-ip isummerfigisinnaanngilaa, pineqartormi suliap ingerlanerani tamarmi tutsaqarsimanngilluinnarmat (tassa suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermiit aalajangiinerup tungaanut).

2 pillugu

Kommuneqarfik Sermersumi Sulisoqarnermut Immikkoortortaqaarfik HR Meeqqanut Ilaqtariinnullu Ingerlatsiviup ([...-p]) pisortaanit paasitinneqarpoq [illoqarfimmi] isumaginninnermut immikkoortortaqaarfiup pisortaa [...-p] (meeqqanik inuusuttunillu ulloq unnuarlu paaqqinniffiup) Kalaallit Nunaanni kommunini isumaginninnermut immikkortortaqaarfiit meeqqanik inuusuttunillu inissiavigisartagaasa pisortaanit attaveqarfingeqarsimasoq.

[Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup] pisortaata oqaatigaa niviarsiaqqat marluk [...-mi] na-jugaqartut suliamik suliarinnittup ([A-p]) [illoqarfimmi] atorfekartitaasup killissamik qaangiilluni kannguttaasuliorlunilu saaffiginnissutigisartagai unitsinniarlugit ikioqqusimasut.

Pisortap oqaatigaa [A] kinguaassiutini assileriarlugu assinik nassiusisarsimasoq, ni-viarsiaqqallu taakku marluk atoqatigiumallugit (kujatta-mik) allattalersimasoq.

Kommunip tamanna tunngavigalugu paasinninnera unaavoq iliuuseq taanna peersitisissaq pillugu suliamik aallartitsinissamut tunngavissaliisoq.

Tamanna suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermi [A-mut] 31. august 2021-mi nassiuinneqartumiuppernermi 1-im iimmikkoortup kingulliup siuliani paasissutisiissutigineqarpoq.

3 pillugu

Kommunip paasinninnera unaavoq pineqaatissiissut taanna iliuuserineqartumut na-apertuuttuusoq, tassami iliuutsip suliffimmut kiisalu atuisunut/sullitanut (ilaatigut ni-viarsiaqqanut inuusuttuaqqanut taaneqartunut) attuumassuteqartumik pisimanera isiginiarneqarmat.

Isumaginninnermi immikkoortortaqaarfiup saaffiginnissutaa tiguneqarmat [A-p] immikkoortortaqaarfimmit peersinneqarnissaa kissaatigineqarsimavoq. Meeqqanik taakkunin-

nga [illoqarfimmi] isumaginninnermi immikkoortortaqarfimmit inissinneqarsimasunik (taamaattuminguna [ulloq unnuarlu paaqqinniffik] ikioqqulluni isumaginninnermi im-mikkoortortaqarfiup pisortaanut saaffiginnissimasoq) sullissineq pineqarmat meeqqat toqqisisimanissaat pingarnerutinneqarpoq, pineqartullu iliuutsimik ingerlatseqqinis-saa annilaanngatigiinnarumanagu [ulloq unnuarlu paaqqinniffiup] pisortaata [A] poli-tiinut 30. augustimi suliassanngortissimavaa.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermi ilaatigut oqaaseq (sulisunut mapper-sakkamisut) una atorneqarpoq:

"Ingerlaannartumik atuutilersumik soraarsitsineq. Ingerlaannartumik atuuti-lersumik soraarsitsisoqarsinnaavoq atorfeqartup atorfeqarnermini pisussaaffigisani annertuumik unioqquippagat.

Atorfeqartoq suliffimminit ingerlaannartumik atuutilersumik soraarsinneqarsinnaa-voq, soorlu assersuutigalugu atorfeqartoq annertuumik unneqqarinngitsumik iliuu-seqarsimappat, pisortamut, suleqatigisamut imaluunniit sullitamut nakuusersima-guni, aningaasanik peqquserluuteqarsimaguni aamma tillissimaguni, suliassaminik suliaqarnissaminut naaggaarsimaguni imaluunniit atorfeqartitaanini annertuumik atornerlussimaguniuk."

"Atorfeqartitaanini annertuumik atornerlussimaguniuk"-mik oqarneq tassarpiaavoq meeqqanik inuuusuttunillu illersuilluni suliassamik sumiginnaaneq, isumaginninnermi immikkoortortaqarfimmit annertuumik atornerluinertut isigineqartoq.

4 pillugu

Ulloq atorfinititsivusoq eqqortoq tassaavoq 1. juli 2021.

5 pillugu

Ilanngussanit ersetutut pineqartup allaffiginnittarnini majimi (atorfinitinneqarnissani sioqqullugu) aallartissimavaa, 2021-milu junimi aamma augustimi nangittarsimallugu. Allannerminilu tamani nalunngilluinnarsimavaa oqaatigisani, apeqqutigisani kaammat-tuutigisanilu tamarmik atoqatigiinnermut tunngasuuusut. Niviarsiaqqanik (angerlarsi-maffimmik avataanut inissinneqarsimasunik) atoqatigiinnermut tunngasutigut piner-liiniarneq oqarasuaatikkut ingerlanneqartoq, namminerlu 29-nik ukioqarluni.

6 pillugu

Kommuneqarfik Sermersuup pineqartumik 2021-mi junip naanerani atorfinititsinermini pineqartup atorfinititsinneqarnissani sioqqulluguli niviarsiaqqanut allattalereer-simanera ilisimasimanngilaa, tamannalu aatsaat paasillugu augustip naajartulernera-ni, 21. augustimi, pineqartup atisaqarnani assinginik atoqatiginnikkumasumillu allat-tarnera unitsinniarlugu ikioqqullutik qinnuiginimmata. Tassa imaappoq ulloq akueri-neqarsinnaanngitsumik pissusilorsornerup aallartiffia kommunip taasariaqarsimaga, pisup ingerlasimanera erseqqissumik takutissinnaajumallugu.

7 pillugu

Pineqartup atisaqarani assini pisortap oqarneratut siullermik 17. augustimi nassiussi-mavaa, tamannalu ilangussani suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allak-kanut ilangullugit nassiunneqartuni takuneqarsinnaavoq.

8 pillugu

Kommunip atit erseqqissarsinnaanngilai, paassisutissarmi taanna [ulloq unnuarlu paaqqinniffimi] pisortap oqaasiinnartigut saaffiginnissutaatigut pissarsiarineqarsi-mamat, tak. [...-p] e-mailia 30. august 2021 nal. 10.17 nassiunneqarsimasoq "Kik-kut Saaffigissavagut?"-mik qulequtaqartoq.

9 pillugu

[...-p] saniatigut meeqqat allat kikkuussusii kommunip naluai.

10 pillugu

[Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup] pisortaata nalunaarutiginninnerata tiguneqarneranut uppernarsaat Kommuneqarfik Sermersuup piginngilaa, taamatuttaarlu isumaginnin-nermi immikkoortortaqarfiup pisortaa tamatuminnga politiinut suliassangortitsisima-nersoq HR-ip uppernarsarsinnaanagu.

11 pillugu

Politiinut 9. september 2021-mi suliassangortitsineq uppernarsarneqarsimanersoq Kommuneqarfik Sermersuup qulakkeersimanngilaa, ilimagaluguli suliaq [ulloq unnuarlu paaqqinniffiup] pisortaanit politiinut suliassangortinnejqarsimasoq, kiisalu pineqartup sullitaminut sms-ikkut (ilangussami takutinneqartukkut) attaveqarfinginnissima-neranik paasisaqarsimaneq aallaavigalugu kommuni naliliivoq pineqartoq atorfigisami-niiginnarnissaminut naleqqukkunnaartoq tatiginngikkippullu." (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

Kommuni 4. april 2022-mi qinnuigaara ilassutaasumik oqaaseqaateqaqqullugu, makkulu ilaatigut oqaatigalugit:

“[...]

Suliami allagaatit kommunip uannut allakkatigut 14. marts 2022-meersutigut nassius-sai massakkut misissoreerpakka.

Malugaara pissutsit arlallit nassuaateqarfigeqqullugit kommunimut allakkanni 4. marts 2021-meersuni qinnutigisakka kommunip oqaaseqaammi 14. marts 2022-meersumi naammattumik nassuiarsimannngikkai.

Taamaattumik kommuni qinnuigaara suliaq pillugu ilassutaasumik oqaaseqaateqaqqullugu.

1. Kommuni allakkani 4. marts 2022-meersuni immikkoortumi 1-imí qinnuigaara suliap ingerlasimaneranik suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkani 31. august 2021-meersuni aamma aalajangiinermi 9. september 2021-meersumi allaaserin-ninnerup [A] aalajangiinermi pissusiviusunik, upternarsaatnik inatsiseqartitsinermilu tunngaviusumik tamarmiusumik paasisaqarnissaanut periarfissikkaa kommuni isuma-qarnersoq nassuaaqquillugu, tassanilu suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkat pillugit piumasaqaatit nassuiarpakka.

Kommunip akissutaani immikkoortoq 1 tunngavigalugu uanga paasinninnera unaavoq kommuni isumaqartoq suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq malittarisassat atuuttut malillugit ingerlasimasoq, tassami [A] upternarsaatit tamaasa tigusimallugit upternarsaalluni atsiorsimammat.

[A-p] suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkat tigusimallugit upternarsaalluni atsiorsimanera kommuniip malittarisassanik allakkanni 4. marts 2021-meersuni allaaserisannik eqqortitsisimaneranik ilimaginninnissamut tunngavissatut naammattutut isiginngilara.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara kommuni ingerlatsinermik inatsiseqartitsinermi oqartussaasup paassisutissanik aalajangiinissaminut pisariaqartunik pissarsinermigut aalajangiinissamut naammattunik tunngavissaqartussaaneranik aallaavik tunngavigalugu tassaasoq suliassat suliarineqartarerat pillugu inatsimmi malittarisassat aamma

inatsiseqartitsinikkut tunngaviit inatsisikkut aalajangersagaanngitsut malinneqarne-rannik qulakkeerinninnissamut akisussaasusoq.

Taamaattumik kommuni qinnuigeqqippa manna pillugu nassuaateqaqqullugu, tas-salu suliap ingerlasimaneranik suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkani 31. agust 2021-meersuni aamma aalajangiinermi 9. september 2021-meersumi al-laaserinninnerup [A] aalajangiinermi pissusiviusunik, upternarsaatnik inatsiseqartitsi-nermilu tunngaviusumik tamarmiusumik paasisaqarnissaanut periarfissikkaa kommuni isumaqarnersoq.

2. Kommuni allakkani 4. marts 2022-meersuni imm. 2-mi qinnuigaara kusanaatsumik annertuumillu unioqqutitsisoqarsimanissaanik piumasaqaat piffissami peersitsiviusu-mi eqqortinnejarsimasoq kiisalu tamanna [A-p] suliami illua'tungiusup isumaanik tu-sarniaalluni allakkat aallaavigalugit erseqqilluinnartumik paasisimagaa kommuni isu-maqarnersoq nassuaeqqullugu.

Pisimasut qanorpiaq ingerlasimanerat kommunip oqaaseqaammini 14. marts 2022-meersumi immikkooortuni 2-mi 3-milu nassuiarpaa, tassanilu ilaatigut sulisoqarneq pillugu politikkimi immikkoortoq issuarlugu.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara peersitsinermut pissutaasut kommunip suliso-qarneq pillugu politikkiani tulleriaarlugit taagorneqarsimagaluartut tunngavippiaasoq eqqarsaatigalugu suliat ataasiakkaarlugit pisumi naliliisoqartartussaasoq.

Aamma oqaatigaara kommunip oqaaseqaammi 14. marts 2022-meersumi immikkoortumi 3-mi oqaatigigaa pisoq kusanaatsumik unioqqutitsinertut isigineqartoq. Pisorli tunngaviusoq kusanaatsutut sooq isigineqarnersoq pisorlu annertujuunersoq kommu-nip erseqqissumik allaaserisimanngikkaa takusinnaavara.

Taamaattumik kommuni qinnuigeqqippa tamanna pillugu nassuaateqaqqullugu.

[...]"

Oqaatigaara ilassutaasumik oqaaseqaateqaqqusinera 4. april 2022-meersoq tek-nikkikkut ajornartorsiuteqarneq pissutigalugu kommunimut apuutinngitsoorsi-masoq. E-mailera 4. april 2022-meersoq kommunimut 20. april 2022-mi, 6. maj

2022-mi aamma 12. maj 2022-mi nassiuuteqqippara. Uanga paasisara unaavoq kommunip allakkat 12. maj 2022-meersut kisiisa tigusimagai.

Kommunip ilassutaasumik oqaaseqaataa 15. juni 2022-mi tiguara.

Kommunip ilassutaasumik oqaaseqaataa kommunimut utertillugu 30. juni 2022-mi nassiuuppara, kommunilu qinnuigalugu allakkannut 4. april 2022-meersunut akissutitut nutaamik oqaaseqaateqaqqullugu.

Kommuni akissuteqaqqullugu 29. juli 2022-mi nukingisaarpara, tassami allakkakka 4. april 2022-meersut tunngavigalugit ilassutitut oqaaseqaammik suli tigu-saqannginnama.

Kommunip ilassutaasumik oqaaseqaataa 11. august 2022-mi tiguara, kommunilu makku oqaatigai:

"Pineqartoq: [A-p] Kommuneqarfik Sermersooq pillugu naammagittaalliuutaa

Kommunip apeqqutit Ombudsmandip allakkani 4. april 2022-meersuni 2022-324-0001-12-imik normoqartuni apeqqutigisai akeqqissagai Ombudsmandip allakkani 30. juni 2022-meersuni 2022-324-0001-19-imik normoqartuni qinnutigaa. Kommuni qinnuineqarpoq suliaq pillugu ilassutaasumik oqaaseqaateqaqqullugu.

Allakan 4. april 2022-meersuni Ombudsmandip allagaani 4. marts 2022-meersuni 2022-324-0001-8-mik normoqartuni immikkortoq 1 innersuussutigineqarpoq, tassanilu Ombudsmandi ilaatigut imatut allappoq:

"Kommuni tamanna tunngavigalugu qinnuigaara suliap ingerlasimaneranik suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkani 31. august 2021-meersuni aamma aalajangiinermi 9. september 2021-meersumi allaaserinninnerup A aalajangiinermut pissusiviusunik, uppernarsaatinik inatsiseqartitsinermilu tunngaviusumik tamarmiusunik paasisaqarnissaanut periarfissikkaa kommuni isumaqarnersoq oqaaseqaammi nassuiaqquullugu. Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara uanga paa-sinninnera unaasoq sulisup peersinneqartup kina innarlerneqarsimasoq, taanna taakkuluunniit qanoq iliornikkut innarlerneqarsimasut kiisalu innarliineq innarliine-

rilluunniit qanga pisimancerat suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkat aalajangiinerlu tunngavigalugit ilisimasussaagai."

Kommunip akissutaa:

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkanit 31. august 2021-meersunit erserpoq ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi [...-mi] inissinneqarsimasoq suliamik suiliarinnittumit suliami illua'tungiusutut isummaminik tusarniaavagineqartumit innimiilli-saarfigisineqarsimasoq. Innimiilli-saarfiginninnerup qangarpiaq pisimanera ilanngussani suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkanut ilanngullugit nassiuunne-qartuni takuneqarsinnaavoq. Taamaalilluni tunngavippiaasoq upternarsaasersuinik-kullu tunngaviusoq suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermi ilanngunneqar-simapput. Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermi inatsiseqartitsinikkut tunngavigisaq aqutsisinnaatitaanermut innersuussutitut aamma iliutsit innarliisut tati-ginninnermik tusaamaneqarnermillu ajoqsiineranik tikkuaanikkut ilanngunneqar-simavoq.

Aalajangiinermit 9. september 2021-meersumit erserpoq nassiuusat suut [ulloq unnuarlu paaqqiffimmi] innarliusuusimasut piffissami 2021-mi junimi julimilu pisimasut. Uppernarsaasiussanit suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut ilanngullugit nassiuunneqartunit erserpoq nassiuusat innarliisut aamma 2021-mi augustimi nassiuun-neqarsimasut. Taamaalillutik pissusiviusut upternarsaasiussallu aalajangiinermi aam-ma ilanngunneqarsimapput.

Aalajangiinermut 9. september 2021-meersumut inatsiseqartitsinikkut tunngavigisaq kommunip sulisoqarneq pillugu mappersagaanik issuakkamit erserpoq, tassanilu ator-feqartitaasup atorfeqartitaanermi pisussaaffiminik annertuumik unioqqutitsinera innersuussutigineqarpoq, mappersakkamilu taaneqartut tassaallutik sullitamut kusa-naatsumik ilumoorfinginnngitsumik iliuuseqarneq, persuttaaneq imaluunniit atorfe-qartitaanermut tunngasunik annertuumik atornerluineq. Naliliineq unaavoq atorfeqar-titaasup atorfimmimi pisussaaffini kommunip sullitaanik innimiilliorfiginninnermigut annertoorujussuarmik unioqqutissimagai.

Kommunip naliliinera unaavoq suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkat 31. august 2021-meersut aamma aalajangiineq 9. september 2021-meersoq [A-p] aalajangiinermut pissusiviusutigut, upternarsaasersuinikkut inatsiseqartitsinikkullu tunngavigisaanik paasisaqarnissaanut tamakkiisumik periarfissiisuusut.

Allakkani 4. april 2022-meersuni Ombudsmandip allagaani 4. marts 2022-meersuni 2022-324-0001-8-mik normoqartuni immikkoortoq 2 innersuussutigineqarpoq, tassanilu Ombudsmandi ilaatigut imatut allappoq:

"Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara peersitsinermut pissutaasut kommunip sulisunut mappersagaani taaneqartut tulleriiarlugit allattorneqarsimagaluartut pisut ataasiakkaarlugit pissusiviusutullu tunngaviusut ataasiakkaarlugit naliliisoqartartussaasoq.

Aamma oqaatigaara kommunip oqaaseqaammi 14. marts 2022-meersumi immikkoortumi 3-mi oqaatigigaa pisoq annertuumik unioqqutitsinertut isigineqartoq. Tunuliaqtaasulli annertuumik kusanaatsumillu unioqqutitsinertut sooq isigineqarnerat kommunip erseqqissumik allaaserisimanngikkaa takusinnaavara.

Kommuni tamanna tunngavigalugu qinnuigeqqippara taanna pillugu nassuaatedqaqqullugu."

Kommunip akissutaa

Kommunip akissutaani immikkoortumi 3-mi nassuaammi 14. marts 2022-meersumi 3 pillugu oqaatigineqartuni oqaaseqatigiinnit kingullernit erserpoq kommunimi meeqqat inuusuttullu pillugit sulianik suliarinnittup meeqqanik inuusuttunillu illersuinermik suliassaqartup tamatuma paarlattorluinnaanik meeqqanik inuusuttunillu taakkuninnga innimiilliorfiginninera kommunip atorfeqartitaanermut tunngasunik annertuumik unioqqutitsinertut isigigaa.

Meeqqat inuusuttullu sanngiitsut kommunip isumassuinermi suliassamik tigusisimana era pissutigalugu najugaqarfinni inissinneqarsimasut tassani tapersersuinerup ilaatut kommunimi taannaasumi immikkoortortaqarfimmi atorfeqartitaasumit innimiilliorfigineqassangillat, immikkoortortaqarfiummi taassuma suliassarimmagu meeqqat inuusuttullu inissinneqartut sulinermi pitsaasumik illorsorneqarsinnaasumillu pissusilorsorfigissallugit, inissinneqartut taakkua 18-it inorlugit sinnerlugilluunniit ikioqarnerat apeqqutaatinngu, aamma innarliinerit inuusuttumut inuusuttunulluunniit arlalinnut atatillugu pinerat apeqqutaatinngu.

[A-p] meeqqanut inissinneqartunut pineqartunut suliatigut pitsasumik illorsorneqarsinnaasumillu pissusilorsornissamik piumasaqaammik (dekorum) eqqortitsisinnaannginnera, kommunimili meeqqanut ilaqtariinnullu ingerlatsivimmi atorfeqartitaanermini misilinneqarfimmi nalaani taakkuninnga kinguaassiuutinut tunngasutigut maledsuinermigut taakkuninnga innarliisimanera kommunip atorfeqartitaanermut tunngasunik kusanaatsumik annertuumillu unioqqutitsinertut isigaa." (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)